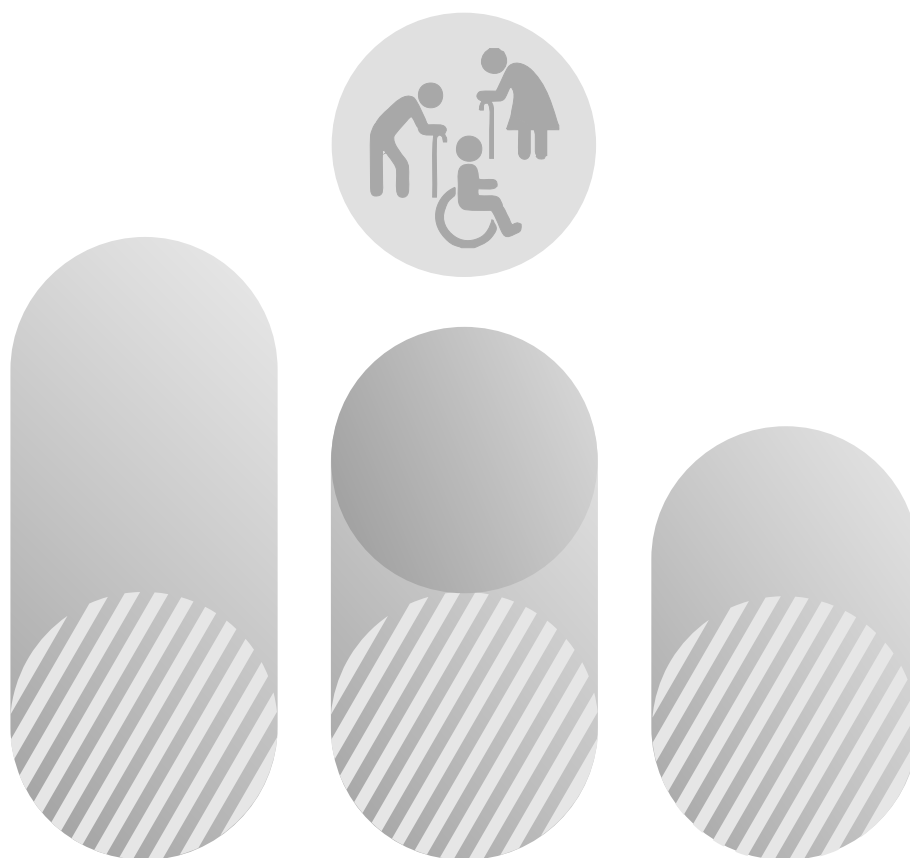

Emerytury i renty w 2020 r.

Retirement and other pensions in 2020

Emerytury i renty w 2020 r.

Retirement and other pensions in 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Społecznych
Statistics Poland, Social Surveys Department

pod kierunkiem
supervised by

dr Piotr Łysoń – Dyrektor Departamentu
Director of the Department

Zespół autorski

Editorial team

Joanna Marzęcka, Joanna Mikke

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Joanna Marzęcka

ISSN 2082-7164

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Zam. XXX/201X/nakł. XXX

Przedmowa

Niniejsza publikacja jest całościowym opracowaniem statystyki publicznej na temat emerytur i rent oraz populacji osób i gospodarstw domowych, korzystających z tych świadczeń. Składa się z syntezy, części metodologicznej oraz tablic wynikowych. Synteza zawiera opis stanu i zmian zachodzących w: liczebności i strukturze populacji emerytów i rencistów, kwotach świadczeń emerytalno-rentowych, wysokości przeciętnej emerytury i renty. Obejmuje także informacje o dochodach i wydatkach gospodarstw domowych emerytów i rencistów, a także o ich warunkach mieszkaniowych i zagrożeniu ubóstwem. Część metodologiczna obejmuje definicje pojęć stosowanych w statystyce emerytur i rent.

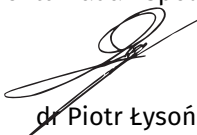
Dział pierwszy części tabelarycznej zawiera dane dotyczące populacji emerytów i rencistów oraz jej dynamiki, a także struktury według płci, wieku, zawodu, makroregionów, województw oraz instytucji wypłacających świadczenia.

W dziale drugim zaprezentowano kwoty świadczeń brutto według rodzaju (emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne), dynamikę ich zmian oraz przeciętne miesięczne kwoty emerytur i rent. Dane te są prezentowane w przekrojach według makroregionów i województw. Ponadto zostały przedstawione kwoty i liczebność świadczeń pozaubezpieczeniowych oraz relacje średniej miesięcznej emerytury do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

W dziale trzecim umieszczono informacje dotyczące dochodów gospodarstw domowych emerytów i rencistów, wydatków tych gospodarstw na towary i usługi konsumpcyjne, na wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego, a także subiektywnej oceny stanu zdrowia emerytów i rencistów oraz sytuacji materialnej ich gospodarstw domowych.

Mam nadzieję, że niniejsza publikacja okaże się cennym źródłem informacji o sytuacji materialnej emerytów i rencistów oraz o wydatkach publicznych na emerytury i renty. Jest ona dostępna w całości w Internecie pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/>.

Dyrektor
Departamentu Badań Społecznych GUS

dr Piotr Łysoń

Warszawa, listopad 2021 r.

Preface

This publication is a comprehensive elaboration by Statistics Poland on retirement and other pensions in Poland as well as the population and households entitled to these benefits. It consists of executive summary, methodological part and tables. The executive summary includes a description of state and changes in the number and structure of retiree and pensioner population and the value and average amount of retirement and other pensions as well as income and expenditures of retiree and pensioner households, their housing conditions and risk of poverty. The methodological part covers definitions of terminology used in social benefits statistics.

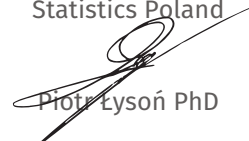
The first part of the tables covers data on dynamics and structure of retiree and pensioner population by sex, age, occupation, macroregion, voivodship as well as by institutions distributing retirement and other pensions.

The second part of the tables presents amounts of gross benefits by type (retirement pension, disability pension, survivors pension), dynamics of change and average monthly amount of retirement and other pensions. The data are presented by macroregions and voivodships. The elaboration also includes the value and number of non-insurance benefits as well as average monthly retirement pension in relation to the average monthly salary in the national economy.

The third part shows information on retiree and pensioner households income and expenditures on consumption of goods, services and equipment as well as household running costs. Also information on subjective assessment of health condition of retirees' and pensioners' and of financial condition of retiree and pensioner households is presented.

I hope that this publication will serve as an important source of information on financial situation of retirees and pensioners as well as public expenditures on retirement and other pensions. The entire publication is available on the website: <https://stat.gov.pl/en/topics/living-conditions/>.

Director
of the Social Surveys Department
Statistics Poland

Piotr Łysoń PhD

Warsaw, November 2021

Spis treści

Contents

Przedmowa	2
Preface	4
Spis treści	5
Contents	5
Objaśnienia znaków umownych	12
Symbols	12
Ważniejsze skróty	12
Main abbreviations	12
Wstęp	13
Introduction	13
Synteza	13
Executive summary	13
1. Liczebność i struktura populacji emerytów i rencistów	13
Number and structure of retirees' and pensioners' population	13
1.1 Osoby otrzymujące świadczenia emerytalno-rentowe	16
Persons receiving retirement and other pension benefits	16
1.2 Osoby otrzymujące świadczenia emerytalne	16
Persons receiving retirement pensions	16
1.3 Osoby otrzymujące renty z tytułu niezdolności do pracy	17
Persons receiving disability pensions	17
1.4 Osoby otrzymujące renty rodzinne	18
Persons receiving survivors pensions	18
2. Kwoty brutto świadczeń emerytalno-rentowych w Polsce	18
Gross amount of retirement and other pension benefits in Poland	18
2.1 Wysokość świadczeń emerytalno-rentowych z ZUS	18
Amount of retirement and other pension benefits from SII	18
2.2 Wysokość świadczeń emerytalno-rentowych z KRUS	21
Amount of retirement and other pension benefits from ASIF	21
2.3 Wysokość świadczeń emerytalno-rentowych z MON, MSWiA i MS	22
Amount of retirement and other pension benefits from MND, MIA and MS	22
2.4 Zmiany wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury w latach 2000-2020	23
Changes of average monthly retirement pension in 2000-2020	23
3. Sytuacja gospodarstw domowych emerytów i rencistów	25
Situation of retirees' and pensioners' households	25
3.1 Dochody gospodarstw domowych emerytów i rencistów	25

Income of retirees' and pensioners' households.....	25
3.2 Wydatki gospodarstw domowych emerytów i rencistów	25
Expenditures of retirees' and pensioners' households.....	25
3.3 Wyposażenie gospodarstw domowych emerytów i rencistów w przedmioty trwałego użytkowania..	26
Equipment with durable goods in retirees' and pensioners' households.....	26
3.4 Warunki mieszkaniowe gospodarstw domowych emerytów i rencistów	26
Housing conditions retirees' and pensioners' households	26
3.5 Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych emerytów i rencistów	27
Subjective opinion about financial situation of retirees' and pensioners' households	27
3.6 Minimum socjalne i minimum egzystencji dla gospodarstw domowych emerytów	27
The subsistence minimum and social minimum for retirees' households.....	27
3.7 Subiektywna ocena stanu zdrowia emerytów i rencistów	28
Subjective opinion about health of retirees' and pensioners'	28
Uwagi metodologiczne	29
Podstawowe definicje.....	30
Methodological notes.....	32
Basic definitions	33

	Nr/No.	Str./Page
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów według instytucji wypłacających	1	36
Monthly average number of retirees and pensioners by institutions		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według województw w 2020 roku.....	2	37
Monthly average number of retirees and pensioners from the Social Insurance Institution by voivodships in 2020		
Przeciętna miesięczna liczba rencistów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według województw ..	3	38
Monthly average number of pensioners from the Social Insurance Institution by voivodships		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według makroregionów (w tys. osób).....	4	39
Monthly average number of retirees and pensioners from the Social Insurance Institution by macroregions (in thousand persons)		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według makroregionów.....	5	40
Monthly average number of retirees and pensioners from the Social Insurance Institution by macroregions		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według województw w 2020 roku.....	6	41
Monthly average number of retirees and pensioners from the Agricultural Social Insurance Fund by voivodships in 2020		
Przeciętna miesięczna liczba rencistów z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według województw w 2020 roku.....	7	42
Monthly average number of pensioners from the Agricultural Social Insurance Fund by voivodships in 2020		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według makroregionów (w tys. osób).....	8	43
Monthly average number of retirees and pensioners from the Agricultural Social Insurance Fund by macroregions (in thousand persons)		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według makroregionów.....	9	44
Monthly average number of retirees and pensioners from the Agricultural Social Insurance Fund by macroregions		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.....	10	45
Monthly average number of retirees and pensioners from the Ministry of National Defence, the Ministry of Justice and the Ministry of Interior and Administration		
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń według zawodów w 2020 roku	11	46
Monthly average number of retirees and pensioners from the non-agricultural social security system by occupation in 2020		
Emeryci i renciści jako odsetek populacji mieszkańców według województw w 2000 i 2020 roku	12	47
Retirees and pensioners by voivodships in 2000 and 2020 (in persons and as percent of total population)		
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według płci i wieku.....	13	48

	<u>Nr./No.</u>	<u>Str./Page</u>
Persons receiving retirement and disability pensions from the Social Insurance Institution by sex and age		
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według płci i wieku	14	49
Persons receiving retirement and disability pensions from the Agricultural Social Insurance Fund by sex and age		
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej według płci i wieku	15	50
Persons receiving retirement and disability pensions from the Ministry of National Defence by sex and age		
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez Ministerstwo Sprawiedliwości według płci i wieku	16	51
Persons receiving retirement and disability pensions from the Ministry of Justice by sex and age		
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji według płci i wieku	17	52
Persons receiving retirement and disability pensions from the Ministry of Interior and Administration by sex and age		
DZIAŁ II Emerytury, renty i świadczenia pozaubezpieczeniowe		
PART II Retirement and other pensions, non-insurance benefits		
Emerytury i renty brutto według instytucji wypłacających	18	53
Gross retirement and other pensions by institutions		
Emerytury i renty brutto z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według województw w 2020 roku	19	54
Gross retirement and other pensions from the Social Insurance Institution by voivodships in 2020		
Renty brutto z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według województw w 2020 roku	20	55
Gross pensions from the Social Insurance Institution by voivodships in 2020		
Emerytury i renty brutto z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według województw	21	56
Gross retirement and other pensions from the Agricultural Social Insurance Fund by voivodships		
Renty brutto z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według województw w 2020 roku	22	57
Gross pensions from the Agricultural Social Insurance Fund by voivodships in 2020		
Emerytury i renty brutto z Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji	23	58
Gross retirement and other pensions from the Ministry of National Defence, the Ministry of Justice and the Ministry of Interior		
Liczba emerytów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według wysokości świadczeń w latach 2012-2019.....	24	59
Number of retirees from the Social Insurance Institution by benefit amount in 2012-2019		
Liczba emerytów i rencistów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według wysokości świadczeń w marcu 2020 roku.....	25	60
Number of retirees and pensioners from the Social Insurance Institution by benefit amount in March of 2020		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto według instytucji wypłacających	26	61
Monthly average gross retirement and other pension by institutions		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według województw w 2020 roku.....	27	62
Monthly average gross retirement and other pension from the Social Insurance Institution by voivodships in 2020		
Przeciętna miesięczna renta brutto z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według województw	28	63
Monthly average gross pension from the Social Insurance Institution by voivodships		

	<u>Nr/No.</u>	<u>Str./Page</u>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według makroregionów (w zł)	29	64
Monthly average gross retirement and other pension from the Social Insurance Institution by macroregions (in PLN)		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych według makroregionów.....	30	65
Monthly average gross retirement and other pension from the Social Insurance Institution by macroregions		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według województw w 2020 roku.....	31	66
Monthly average gross retirement and other pension from the Agricultural Social Insurance Fund by voivodships in 2020		
Przeciętna miesięczna renta brutto z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według województw.....	32	67
Monthly average gross pension from the Agricultural Social Insurance Fund by voivodships		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według makroregionów (w zł)	33	68
Monthly average gross retirement and other pension from the Agricultural Social Insurance Fund by macroregions (in PLN)		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego według makroregionów.....	34	69
Monthly average gross retirement and other pension from the Agricultural Social Insurance Fund by macroregions		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.....	35	70
Monthly average gross retirement and other pension from the Ministry of National Defence, the Ministry of Justice and the Ministry of Interior and Administration		
Świadczenia pozaubezpieczeniowe z Ministerstwa Obrony Narodowej, z Ministerstwa Sprawiedliwości, z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w 2020 roku	36	71
Non-insurance benefits from the Ministry of National Defence, the Ministry of Justice and the Ministry of Interior and Administration in 2020		
Świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z rozdziału 75313 wydatków budżetu państwa.....	37	72
Benefits from the Social Insurance Institution from 75313 allocation in state budget in 2020		
Świadczenia z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego rozdziału 75313 wydatków budżetu państwa w 2020 roku.....	38	73
Benefits from the Agricultural Social Insurance Fund from 75313 allocation in state budget		
Emerytury i renty brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według zawodów....	39	74
Gross retirement and other pensions from non-agricultural social security system by occupation		
Relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej	40	75
Relation of monthly average gross retirement pension from non-agricultural social security system to monthly average gross wages and salaries in the national economy		
Średnioroczne minimum egzystencji i minimum socjalne dla gospodarstw emeryckich w latach 2000-2020.....	41	76
Yearly subsistence minimum and social minimum for retirees' households in 2000-2020		
DZIAŁ III Gospodarstwa domowe emerytów i rencistów		
PART III Retirees' and pensioners' households		
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów w 2020 roku	42	77
Monthly average income per capita in retirees' and pensioners' households in 2020		

	<u>Nr./No.</u>	<u>Str./Page</u>
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów	43	78
Monthly average expenditures per capita in retirees' and pensioners' households		
Dynamika przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów na tle ogółu gospodarstw domowych w 2020 r. (2019 r.=100).....	44	79
Dynamics of monthly average expenditures per capita in retirees' and pensioners' households in relation to total households expenditure in 2020 (2019=100)		
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów w 2020 roku	45	80
Monthly average consumption of selected foodstuffs per capita in retirees' and pensioners' households in 2020		
Wyposażenie gospodarstw domowych emerytów i rencistów w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w 2020 roku	46	81
Equipment with selected durable goods in retirees' and pensioners' households in 2020		
Wyposażenie gospodarstw domowych emerytów i rencistów w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. (2019 r.=100).....	47	82
Equipment with selected durable goods in retirees' and pensioners' households in 2020 compared with 2019 (2019=100)		
Trudności gospodarstw domowych emerytów i rencistów w zaspokajaniu potrzeb w 2020 roku.....	48	83
Difficulties in satisfying retirees' and pensioners' needs in their households in 2020		
Mieszkania użytkowane przez gospodarstwa domowe emerytów i rencistów w 2020 roku.....	49	83
Dwellings occupied by retirees' and pensioners' households in 2020		
Wyposażenie mieszkań emerytów i rencistów w urządzenia i instalacje techniczno-sanitarne w 2020 roku.....	50	84
Equipment of dwellings of retirees' and pensioners' households in technical and sanitary installations in 2020		
Stan mieszkań zajmowanych przez gospodarstwa domowe emerytów i rencistów w 2020 roku	51	85
Conditions of dwellings of retirees' and pensioners' households in 2020		
Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych emerytów i rencistów w 2020 roku.....	52	86
Conditions of dwellings of retirees' and pensioners' households in 2020		
Subiektywna ocena stanu zdrowia emerytów i rencistów w 2020 roku.....	53	86
Subjective opinion about health of retirees and pensioners in 2020		
Wykresy		
Charts		
Struktura populacji emerytów i rencistów w 2020 roku.....	1	13
Structure of retirees' and pensioners' population in 2020		
Liczba emerytów i rencistów w Polsce (w tys. osób)	2	14
Number of retirees and pensioners in Poland (in thousand persons)		
Osoby pobierające emerytury w grudniu 2020 roku według wieku (w tys.)	3	17
Persons receiving retirement pensions in December 2020 by age (in thousands)		
Kwota świadczeń emerytalno-rentowych z ZUS w 2020 roku (w tys. zł)	4	19
Amount of retirement and other pension benefits from the Agricultural Social Insurance Fund in 2020 (in thousand PLN)		
Kwota świadczeń emerytalno-rentowych z KRUS w 2020 roku (w tys. zł).....	5	21
Amount of retirement and other pension benefits from the Agricultural Social Insurance Fund in 2020 (in thousand PLN)		

	<u>Nr/No.</u>	<u>Str./Page</u>
Kwota świadczeń emerytalno-rentowych z MON, MSWiA i MS w 2020 roku (w tys. zł).....	6	22
Amount of retirement and other pension benefits from the Ministry of National Defence, the Ministry of Justice and the Ministry of Interior and Administration in 2020 (in thousand PLN)		
Relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej	7	23
Relation of the average monthly gross retirement pension from the non-agricultural social security system to monthly average gross wages and salaries in the national economy		
Relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.....	8	24
Relation of the average monthly gross retirement pension from the Agricultural Social Insurance Fund to monthly average gross wages and salaries in the national economy		
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych emerytów, przeciętna emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych a średnioroczne minimum egzystencji i minimum socjalne dla gospodarstw emeryckich.....	9	28
Monthly average disposable income per capita in single retirees' households and average gross retirement pension from non-agricultural social security system compared to subsistence minimum and social minimum for retirees' households		
Mapa		
Map		
Liczba emerytów i rencistów według województw oraz jako odsetek populacji mieszkańców w 2020 roku	1	15
Number of retirees and pensioners by voivodships and as percent of total population in 2020		

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Znak „x”	- wypełnienie pozycji, ze względu na układ tablicy, jest niemożliwe lub niecelowe not applicable
„w tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all the components of the sum are given
Kropka (.)	- oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych data not available or not reliable
Zero (0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

ZUS SII	- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Social Insurance Institution
KRUS ASIF	- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Agricultural Social Insurance Fund
MON MND	- Ministerstwo Obrony Narodowej Ministry of National Defence
MS MJ	- Ministerstwo Sprawiedliwości Ministry of Justice
MSWiA MIA	- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Ministry of Interior and Administration
FUS SIF	- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych Social Insurance Fund
FER PF	- Fundusz Emerytalno-Rentowy Pension Fund
GBRZ	- Oznaczenie świadczenia rolnego wypłacanego przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi Agricultural benefit paid by the Agricultural Social Insurance Fund in an amount of 50% of that benefit due to right to employee benefits simultaneous to foreign benefits
GBRZ benefit	

Wstęp Introduction

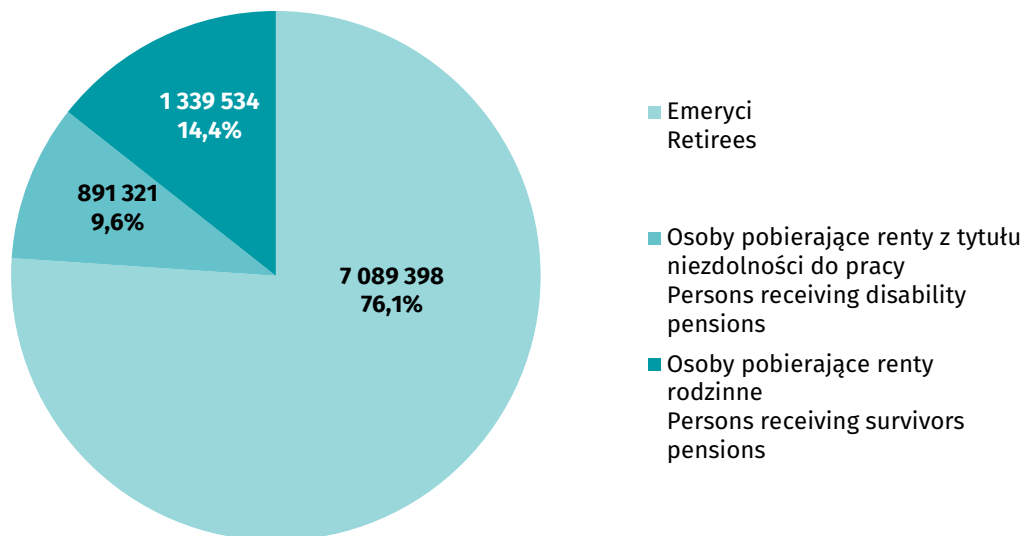
Publikacja została opracowana na podstawie danych ze sprawozdawczości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych. Ponadto wykorzystano wyniki badań statystyki publicznej z „Badania budżetów gospodarstw domowych” i „Europejskiego badania dochodów i warunków życia” (EU-SILC).

Synteza Executive summary

1. Liczebność i struktura populacji emerytów i rencistów Number and structure of retirees' and pensioners' population

W 2020 roku liczba emerytów i rencistów w Polsce wyniosła 9 320,2 tys. osób i była o 0,5% wyższa niż w roku poprzednim. W stosunku do liczby ludności Polski grupa ta stanowiła 24,4% (24,2% w 2019 r.) i dominowały w niej osoby pobierające emerytury.

Wykres 1. Struktura populacji emerytów i rencistów w 2020 roku
Chart 1. Structure of retirees' and pensioners' population in 2020

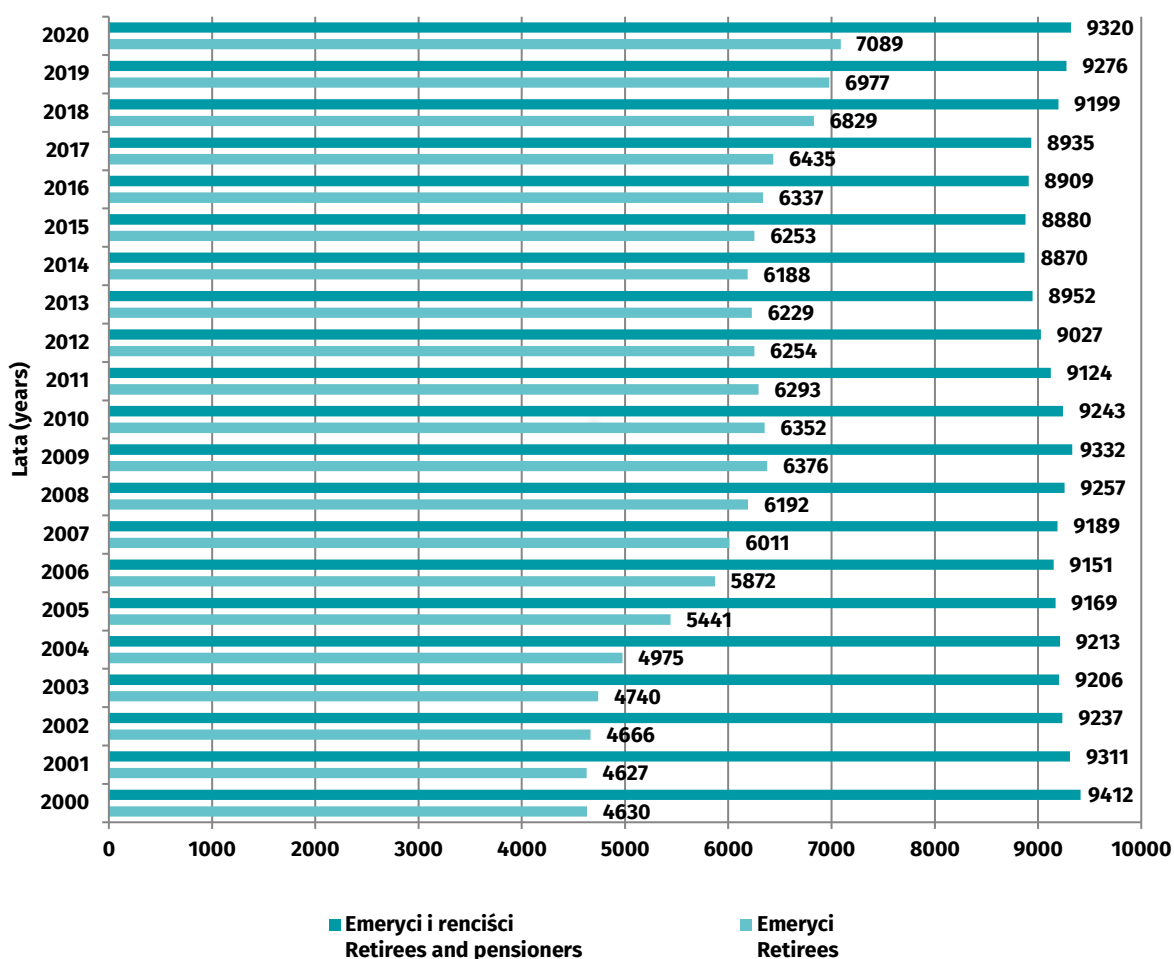

Strukturę grupy społeczno-ekonomicznej emerytów i rencistów w okresie 2000-2020 przedstawiono na wykresie 2. W latach 2000-2006 obserwowano systematyczny spadek łącznej liczby emerytów i rencistów w Polsce, w następnych latach do 2009 r.- wzrost, a później od roku 2010 do 2014 – spadek. Od 2015 roku obserwowany jest umiarkowany wzrost liczby emerytów i rencistów, najsilniejszy w 2018 roku.

W okresie od 2001 do 2009 r. odnotowano systematyczny, coroczny wzrost liczby emerytów (z 4 627 tys. w 2001 r. do 6 376 tys. w 2009 r.), przy jednoczesnym spadku liczby rencistów. Niewielki spadek liczby emerytów wystąpił w latach 2010 – 2014. W okresie 2015-2020 ponownie odnotowano wzrost liczby emerytów przy jednoczesnym spadku liczby rencistów. W 2020 roku w porównaniu do 2019 roku liczba emerytów wzrosła o 112,8 tys. osób (wzrost o 1,6%), a rencistów obniżyła się o 55,8 tys. osób (spadek o 5,9%).

Porównanie bezwzględnej łącznej liczby emerytów i rencistów korzystających ze świadczeń w 2000 i w 2020 roku pokazuje, że obecnie ta grupa społeczno-ekonomiczna jest nieco mniej liczna. Emeryci i renciści stanowili zarówno w 2000 r., jak i w 2020 r. 24,4% ludności Polski, jednak w przypadku emerytów zaobserwowano wzrost z ok. 12% ludności Polski w 2000 r. do 18,5% w 2020 r. Zmniejszyła się zaś istotnie liczba rencistów.

Wykres 2. Liczba emerytów i rencistów w Polsce (w tys. osób)^{a)}
Chart 2. Number of retirees and pensioners in Poland (in thousand persons)^{a)}

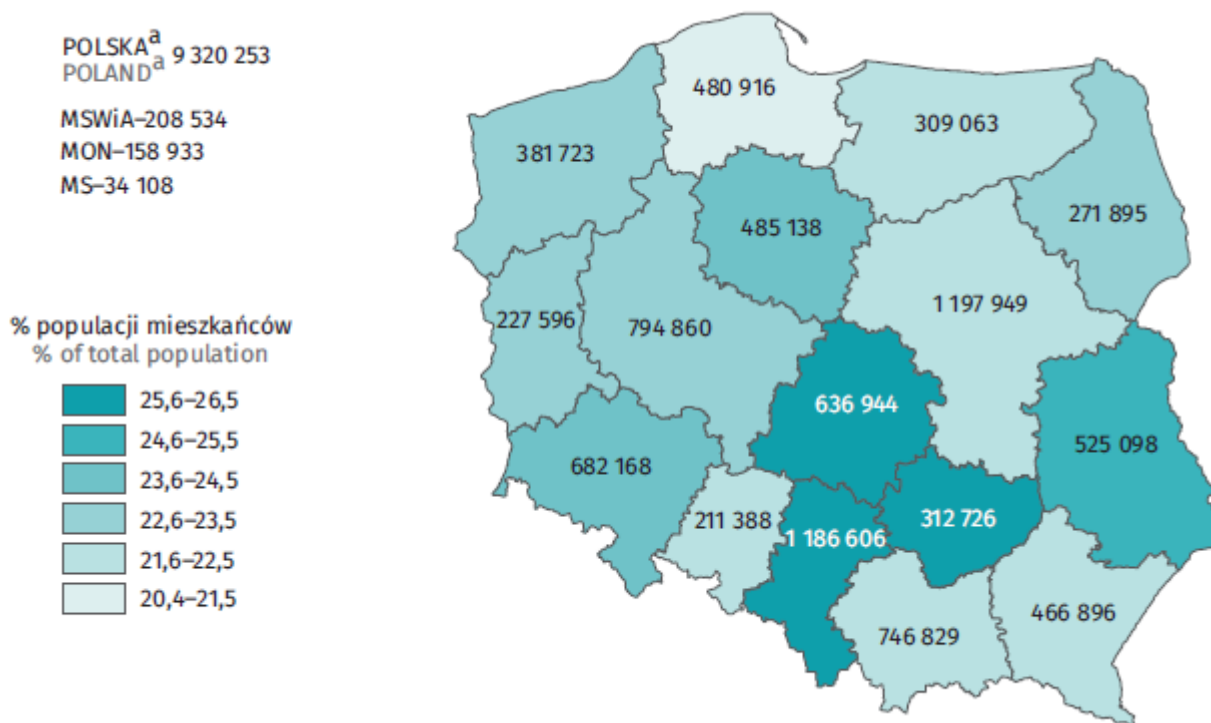

Liczbę emerytów i rencistów pobierających w 2020 r. świadczenia z ZUS i KRUS oraz jako odsetek populacji każdego województwa przedstawia mapa 1. Największa liczba emerytów i rencistów została odnotowana w województwach: mazowieckim (1 197,9 tys. osób) i śląskim (1 186,6 tys. osób), natomiast najniższa w dwóch województwach: opolskim (211,4 tys. osób) i lubuskim (227,6 tys. osób), co jest zbliżone z lokatami tych województw według liczby mieszkańców. W stosunku do liczby ludności, najwyższy odsetek emerytów i rencistów

wynoszący 26,4% odnotowano w województwie śląskim, nieco niższy w województwie łódzkim (26,1%) i świętokrzyskim (25,5%), a najniższy – 20,5% w województwie pomorskim.

Mapa 1. Liczba emerytów i rencistów według województw oraz jako odsetek populacji w 2020 roku

Map 1. Number of retirees and pensioners by voivodships and as percent of total population in 2020

a) Liczba emerytów i rencistów w Polsce ogółem. W podziale na województwa uwzględniono wyłącznie emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia wypłacane przez ZUS (bez rent wypadkowych finansowanych z FUS) oraz przez KRUS (bez świadczeń finansowanych z FER, a wypłacanych przez MON, MSWiA i MS).

a) Number of retirees and pensioners in Poland in total. Distribution by voivodships includes only retirees and pensioners receiving benefits from the SII (excluding persons receiving accident pensions financed from the SIF) as well as from the ASIF (excluding benefits financed from PFI and paid by the MND, the MIA and the MJ).

1.1 Osoby otrzymujące świadczenia emerytalno-rentowe Persons receiving retirement and other pension benefits

W 2020 r. emerytury i renty przeciętnie miesięcznie pobierało 9 320,2 tys. osób, z tego z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych - 8 236,8 tys. osób, tj. o 1,0% więcej niż w roku poprzednim, z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych - 1 083,4 tys. osób, tj. o 3,3% mniej niż w roku poprzednim.

W ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 7 835,3 tys. osób, co stanowiło wzrost o 1,1% w porównaniu do 2019 r., z Ministerstwa Obrony Narodowej – 158,9 tys. osób (spadek o 1,0%), z Ministerstwa Sprawiedliwości – 34,1 tys. osób (spadek o 6,6%), z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – 208,5 tys. osób (wzrost o 1,1%).

We wszystkich województwach odnotowano większą liczbę osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe z ZUS. Największy wzrost zaobserwowano w województwach: podlaskim (o 2,1%), lubelskim i warmińsko-mazurskim (o 1,6%) oraz mazowieckim i wielkopolskim (wzrost o 1,4%). Najmniejszy wzrost liczby osób pobierających emerytury i renty wystąpił w województwach: śląskim (o 0,3%) i małopolskim (o 0,8%).

W ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych emerytury i renty wypłacane są przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. We wszystkich województwach zmniejszyła się liczba osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe z KRUS. Największy spadek wystąpił w województwach: lubuskim (o 4,8%), śląskim (o 4,3%), opolskim (o 4,2%) oraz podkarpackim (o 4,1%), z kolei najmniejszy spadek zanotowano w województwie wielkopolskim (o 2,3%) oraz małopolskim (o 2,5%) i pomorskim (o 2,7%).

1.2 Osoby otrzymujące świadczenia emerytalne Persons receiving retirement pensions

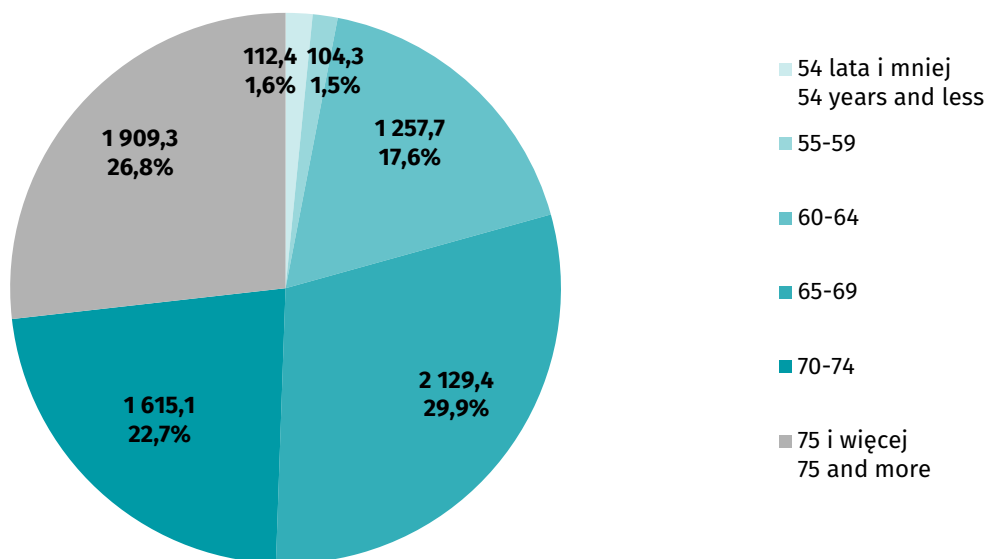
W 2020 r. **emerytury** przeciętnie miesięcznie pobierało 7 089,4 tys. osób, z tego z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych - 6 235,6 tys. osób, tj. o 2,3% więcej niż w 2019 r., z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych - 853,8 tys. osób (liczba emerytów była o 3,4% niższa niż w roku poprzednim).

W ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przeciętna miesięczna liczba emerytów otrzymujących świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 5 940,6 tys. osób, tj. o 2,5% więcej w porównaniu do roku poprzedniego, świadczenia z MON przeciętnie miesięcznie pobierało 108,0 tys. emerytów (spadek o 0,7%), a wśród świadczeniobiorców z MS było 25,9 tys. emerytów – (spadek o 5,9%). Przeciętna miesięczna liczba emerytów otrzymujących świadczenia emerytalne z MSWiA wyniosła 161,1 tys. osób (wzrost o 1,8%).

We wszystkich województwach odnotowano wzrost liczby emerytów pobierających świadczenia z ZUS, najwyższy w województwach: lubelskim i warmińsko-mazurskim (o 3,5%), podlaskim (o 3,4%). Najniższy wzrost zanotowano w województwie śląskim (o 1,3 %).

W ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych we wszystkich województwach zanotowano spadek liczby osób pobierających świadczenia emerytalne. Największe spadki zanotowano w województwach: lubuskim (o 5,0%), śląskim (o 4,6%), podkarpackim (o 4,3%) oraz opolskim (o 4,1%). Najmniejsze spadki zanotowano w województwach: wielkopolskim (o 2,3%) i pomorskim (o 2,4%).

Wykres 3. Osoby pobierające emerytury w grudniu 2020 roku według wieku (w tys.)
 Chart 3. Persons receiving retirement pensions in December 2020 by age (in thousands).

W grudniu 2020 r., podobnie jak w grudniu 2019 r., najliczniejszą grupę osób pobierających emerytury w ramach rolniczego i pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych stanowiły osoby w wieku 65-69 lat (29,9%), natomiast najmniej liczną – świadczeniobiorcy w wieku 55-59 lat (1,5%). W stosunku do 2019 roku wzrósł udział świadczeniobiorców w wieku 70-74 lat o 1,95, spadł zaś w grupie wieku 60-64 o 1%. W grupie wieku 65-69 lat udział świadczeniobiorców wzrósł minimalnie o 0,2 p. proc., a w grupach 54 lata i mniej, 55-59 oraz 75 lat lub więcej – spadł minimalnie o 0,1 p. proc. i 0,8 p. proc.

1.3 Osoby otrzymujące renty z tytułu niezdolności do pracy Persons receiving disability pensions

W 2020 r. **renty z tytułu niezdolności do pracy** wypłacono przeciętnie miesięcznie 891,3 tys. osób, z tego w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych świadczenie pobierało 703,7 tys. osób, tj. o 6,5% mniej niż w 2019 r., z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych - 187,6 tys. osób (spadek o 3,3%).

W ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przeciętna miesięczna liczba osób otrzymujących te świadczenia z ZUS to 678,1 tys. osób. W skali całego kraju, w ZUS zanotowano spadek liczby otrzymujących renty o 4,1% w porównaniu do roku poprzedniego. W resortach „mundurowych” liczby te kształtowały się następująco: w MON – 11,7 tys. osób (spadek o 4,2%), w MS - 2,2 tys. osób (spadek o 7,9%), natomiast w MSWiA – 11,7 tys. osób (spadek o 2,1%).

Spadek liczby świadczeniobiorców pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy z ZUS odnotowano we wszystkich województwach. Najwięcej ubyło w województwach: opolskim (o 8,1%), małopolskim (o 7,7%), dolnośląskim i świętokrzyskim (spadki o 7,6%), a najmniej w województwie kujawsko-pomorskim (spadek o 4,5%).

Wśród świadczeniobiorców z KRUS spadek liczby osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy zanotowano we wszystkich województwach. Największy spadek liczby rencistów nastąpił w województwach: warmińsko-mazurskim (o 5,8%), świętokrzyskim (o 5,3%), dolnośląskim i opolskim (o 5,2%), a najmniejszy – w województwach: podlaskim (o 1,7%), małopolskim (o 2,2%) i łódzkim (o 2,4%).

1.4 Osoby otrzymujące renty rodzinne Persons receiving survivors pensions

W 2020 r. przeciętna miesięczna liczba osób otrzymujących **renty rodzinne** wyniosła 1 339,5 tys. osób, z tego z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych - 1 297,5 tys. osób (spadła o 1,0% w porównaniu do 2019 r.), z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych - 42,0 tys. osób (liczba ta zmalała o 1,3% w porównaniu do 2019 r.).

W ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przeciętna miesięczna liczba osób otrzymujących te świadczenia z ZUS wyniosła - 1 216,6 tys. osób (spadła o 0,3% w porównaniu do poprzedniego roku). W resortach „mundurowych” liczby te kształtowały się następująco: w MON - 39,2 tys. osób (spadek o 0,9% w porównaniu do 2019 r.), w MS - 6,0 tys. osób (spadek o 8,7% w porównaniu do 2019 r.), natomiast w MSWiA zanotowano 35,7 tys. osób pobierających renty rodzinne (spadek o 0,7%).

W przypadku rent rodzinnych wypłacanych z ZUS we wszystkich województwach odnotowano spadki w odniesieniu do 2019 r. - od 1,4% w województwie świętokrzyskim do 0,6% w województwie wielkopolskim.

Liczba rent rodzinnych wypłacanych przez KRUS spadła we wszystkich województwach z wyjątkiem województwa małopolskiego, gdzie wystąpił wzrost o 1,3%. Spadki zanotowano od 4,4% w województwie łódzkim do 0,3% w województwie podlaskim.

2. Kwoty brutto świadczeń emerytalno-rentowych w Polsce Gross amount of retirement and other pension benefits in Poland

Łączna kwota świadczeń emerytalno-rentowych ogółem w Polsce w 2020 r. wyniosła 260 558 mln zł i była wyższa o 6,3% w porównaniu do 2019 r.

Z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wypłacono 242 664 mln zł (wzrost o 6,6% w porównaniu do 2019 r.), z czego na wypłaty z ZUS przypadało 224 775,6 mln zł (wzrost o 6,7%), z MON - 7 090,9 mln zł (wzrost o 0,9%), z MS - 1 631,5 mln zł (wzrost o 7,1%), z MSWiA - 9 165,7 mln zł (wzrost o 6,9%).

Kwota emerytur i rent z KRUS wyniosła 17 894 mln zł (wzrost o 3,0% w porównaniu do 2019 r.).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 2 455,07 zł (wzrost o 5,5%), w tym z ZUS - 2 390,64 zł (wzrost o 5,6%), z MON - 3 717,97 zł (wzrost o 2,0%), z MS - 3 986,27 zł (wzrost o 5,1%), z MSWiA - 3 662,76 zł (wzrost o 5,7%).

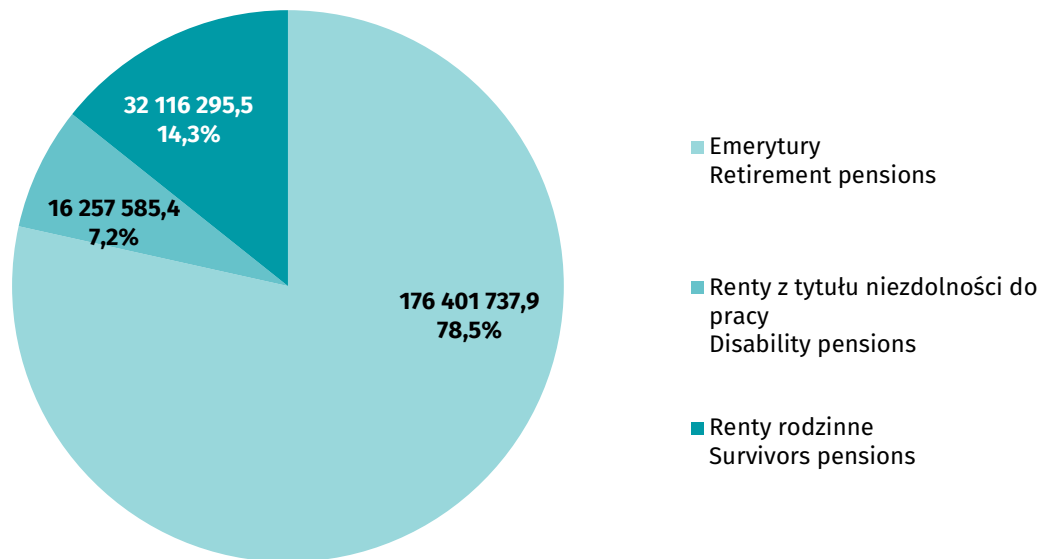
Natomiast w KRUS ukształtowała się na poziomie 1 376,40 zł (wzrost o 6,5%).

2.1 Wysokość świadczeń emerytalno-rentowych z ZUS Amount of retirement and other pension benefits from SII

Łączna kwota przeznaczona na emerytury z ZUS w 2020 r. wyniosła 176 401,7 mln zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 7,8%, na renty z tytułu niezdolności do pracy wydano 16 257,6 mln zł (spadek o 0,1%), natomiast na renty rodzinne - 32 116,3 mln zł (wzrost o 4,8%). Strukturę świadczeń wypłacanych przez ZUS przedstawia wykres 4.

W stosunku do 2019 roku udział emerytur w strukturze wypłaconych świadczeń emerytalno-rentowych wzrósł o 0,8 p. proc. do 78,5%, udział rent z tytułu niezdolności do pracy spadł o 0,5 p. proc. do 7,2%, a udział rent rodzinnych spadł o 0,2 p. proc. do 14,3%.

Wykres 4. Kwota świadczeń emerytalno-rentowych z ZUS w 2020 roku (w tys. zł)
 Chart 4. Amount of retirement and other pension benefits from SII in 2020
 (in thousand PLN)

Najwyższe kwoty na **świadczenia emerytalne** z ZUS w 2020 r., podobnie jak w 2019 r., wypłacane były w województwach: śląskim – 29 731,1 mln zł i mazowieckim – 25 587,8 mln zł, a najniższe w województwie podlaskim – 4 136,2 mln zł. W porównaniu do 2019 r. we wszystkich województwach odnotowano wzrost kwot przeznaczonych na świadczenia emerytalne, w przedziale od 6,0% w województwie śląskim do 9,0% w województwach: lubelskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Przeciętna miesięczna emerytura z ZUS w całym 2020 roku wyniosła 2 474,54 zł i wzrosła o 5,2% w porównaniu z rokiem poprzednim. Najwyższe świadczenia wypłacano w województwie śląskim (przeciętna miesięczna emerytura wyniosła 2 948,28 zł), a najniższe w województwie podkarpackim (2 217,10 zł).

Z analizy¹ rozkładu wysokości świadczeń wypłacanych przez ZUS po waloryzacji w marcu 2020 r. wynika, że przeciętna wysokość emerytury według stanu na 31 marca 2020 r. (**średnia arytmetyczna**) wyniosła 2 395,11 zł, w przypadku mężczyzn – 2 992,13 zł, w odniesieniu do kobiet – 2 002,66 zł. Połowa świadczeniobiorców (**mediana**) otrzymywała emeryturę w wysokości do 2 119,96 zł, połowa mężczyzn pobierała emeryturę w wysokości do 2 716,28 zł, natomiast połowa kobiet – w wysokości do 1 839,55 zł.

W 2020 r. 5,2% osób otrzymywało emerytury niższe niż 50% mediany (poniżej 1 059,98 zł), natomiast 19,3% – wyższe niż 150% mediany (powyżej 3 179,94 zł). W 2019 r. emerytury poniżej 50% mediany otrzymywało 4,6% osób, a powyżej 150% – 18,8%.

¹ Opracowanie Departamentu Statystyki i Prognoz Aktuariatnych ZUS pt. „Struktura wysokości emerytur i rent wypłacanych przez ZUS po waloryzacji w marcu 2020 roku”.

Odsetek osób otrzymujących świadczenia emerytalne z ZUS w określonej wysokości w stosunku do mediany
Percentage of people receiving retirement benefits from SII in a certain amount relative to the median

Lata Years	Odsetek osób otrzymujących świadczenie emerytalne* w wysokości poniżej 50% mediany Percentage of persons receiving a retirement benefit in the amount of less than 50% of the median	Odsetek osób otrzymujących świadczenie emerytalne* w wysokości powyżej 150% mediany Percentage of persons receiving a retirement benefit in the amount of over 150% of the median
2011	4,1	18,8
2012	3,7	18,1
2013	3,9	18,5
2014	4,2	19,0
2015	4,1	18,9
2016	5,9	18,0
2017	4,1**	18,3
2018	3,9	18,8
2019	4,6	18,8
2020	5,2	19,3

* Bez dodatków pielęgnacyjnych. Without nursing supplements.

** W 2017 roku podwyższono minimalne świadczenia gwarantowane, w związku z tym zmniejszył się odsetek osób otrzymujących świadczenie emerytalne w wysokości poniżej 50% mediany. In 2017 minimum guaranteed benefits were increased, therefore the percentage of people receiving retirement benefits in the amount below 50% median were decreased.

Źródło: dane ZUS

Source: data of SII

Na **renty z tytułu niezdolności do pracy**, znacząco więcej środków niż w innych województwach, przeznaczono w województwie śląskim – 2 970,2 mln zł, a najmniej w województwie opolskim – 240,1 mln zł. W pięciu województwach zanotowano wzrost kwot na renty z tytułu niezdolności do pracy, najwyższy w województwie kujawsko-pomorskim o 1,7%, najniższy w województwie zachodniopomorskim – o 0,8%. W dziesięciu województwach zanotowano spadek kwot przeznaczonych na renty z tytułu niezdolności do pracy od 1,4% w województwie dolnośląskim, do 0,3% w województwie lubuskim, natomiast w województwie świętokrzyskim nie zanotowano zmian.

Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy z ZUS wyniosła 1 997,97 zł (wzrost o 7,0%). Podobnie jak w przypadku emerytur, najwyższe świadczenia wypłacano w województwie śląskim (przeciętnie 2 506,22 zł), natomiast najniższe w województwie łódzkim (1 716,82 zł).

Na wypłaty **rent rodzinnych** najwięcej środków przeznaczono w województwie śląskim – 6 997,4 mln zł, a najmniej w województwie podlaskim – 588,6 mln zł. We wszystkich województwach zanotowano wzrost nakładów od 4,3% w województwie śląskim do 5,6% w województwie lubelskim.

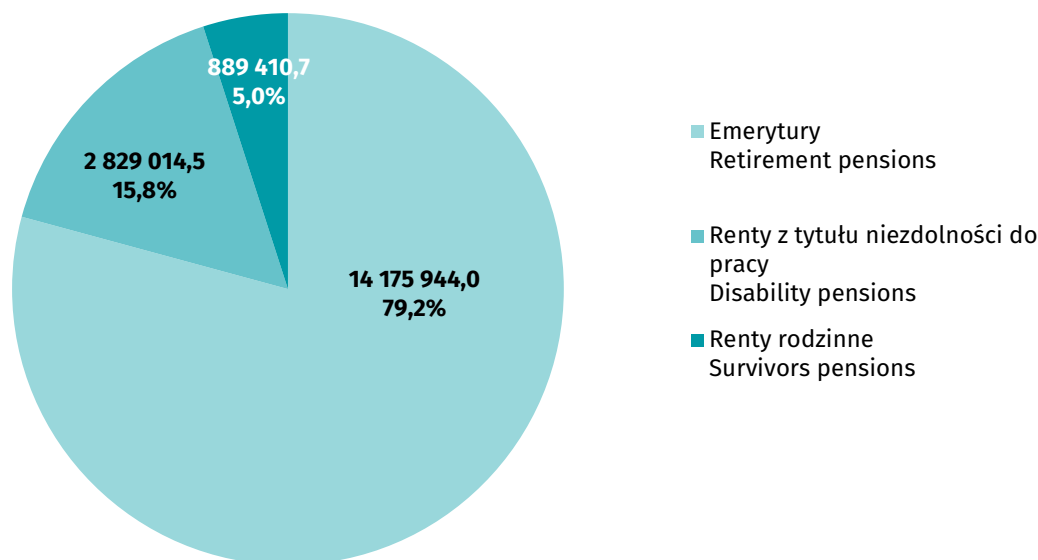
Przeciętna miesięczna renta rodzinna z ZUS ukształtowała się na poziomie 2 199,84 zł i była wyższa o 5,8% w stosunku do roku poprzedniego. Najwyższe świadczenia, podobnie jak w przypadku emerytur i rent z tytułu niezdolności do pracy, wypłacono w województwie śląskim (średnio 2 703,23 zł), a najniższe w województwie podkarpackim (1 908,52 zł). W porównaniu do 2019 r. wzrost przeciętnej kwoty renty rodzinnej odnotowano we wszystkich województwach. Najwyższy wzrost wystąpił w województwie lubelskim (o 6,4%) i podkarpackim (o 6,3%) a najniższy w województwach: śląskim (o 5,1%), pomorskim (o 5,7%) i dolnośląskim (o 5,8%).

2.2 Wysokość świadczeń emerytalno-rentowych z KRUS Amount of retirement and other pension benefits from ASIF

Łączna kwota przeznaczona na emerytury z KRUS w 2020 r. wyniosła 14 175,9 mln zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 2,4%, na renty z tytułu niezdolności do pracy wydano 2 829,0 mln zł (wzrost o 4,6%), natomiast na renty rodzinne – 889,4 mln zł (wzrost o 8,0%). Strukturę świadczeń wypłacanych przez KRUS przedstawia wykres 5.

Wykres 5. Kwota świadczeń emerytalno-rentowych z KRUS w 2020 roku (w tys. zł)

Chart. 5 Amount of retirement and other pension benefits from ASIF in 2020 (in thousand PLN)

Najwyższe kwoty na **świadczenia emerytalne** z KRUS w 2019 r. wypłacane były w województwach: mazowieckim – 2 206,1 mln zł i lubelskim – 1839,3 mln zł. Najniższą kwotę świadczeń zanotowano w województwie lubuskim – 209,4 mln zł. Spadek nakładów na świadczenia emerytalne odnotowano tylko w dwóch województwach: śląskim (o 0,6%) i lubuskim (o 0,4%). W pozostałych województwach zanotowano wzrost kwot - od 0,9% w województwie opolskim do 3,4% w województwie wielkopolskim.

Przeciętna miesięczna emerytura z KRUS wyniosła 1 383,58 zł (wzrost o 6,0% w porównaniu z rokiem poprzednim). Najwyższe świadczenia wypłacono w województwach: śląskim (przeciętna miesięczna emerytura wyniosła 1 581,93 zł) i lubuskim (1 554,37 zł). W ośmiu województwach świadczenie to nie przekraczało przeciętnej dla kraju, najniższe było w województwie mazowieckim (1 349,87 zł).

Na **renty z tytułu niezdolności do pracy** najwięcej środków przeznaczono z KRUS w województwie lubelskim – 367,9 mln zł (wzrost o 4,7% w porównaniu do roku poprzedniego), a najmniej w województwie opolskim – 36,0 mln zł (wzrost o 2,3%).

Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy z KRUS wyniosła 1 256,67 zł – wzrost o 8,2% w porównaniu do 2019 r. i jej wysokość w poszczególnych województwach była zawarta w przedziale od 1 226,15 zł (w województwie śląskim) do 1 294,59 zł (w województwie warmińsko-mazurskim).

Na wypłaty **rent rodzinnych** z KRUS najwięcej środków przeznaczono w województwie mazowieckim – 141,4 mln zł, a najmniej w województwie lubuskim – 12,3 mln zł. W porównaniu do 2019 r. we wszystkich województwach zaobserwowano wzrost nakładów, największy w województwie małopolskim (o 10,2%).

Przeciętna miesięczna renta rodzinna z KRUS ukształtowała się na poziomie 1 765,22 zł i wzrosła o 9,4% w stosunku do roku poprzedniego. Najwyższą przeciętną rentę rodzinną odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim – 1 996,10 zł i zachodniopomorskim – 1 936,50 zł a najniższą w województwie śląskim – 1 614,75 zł.

2.3 Wysokość świadczeń emerytalno-rentowych z MON, MSWiA i MS Amount of retirement and other pension benefits from MND, MIA and MS

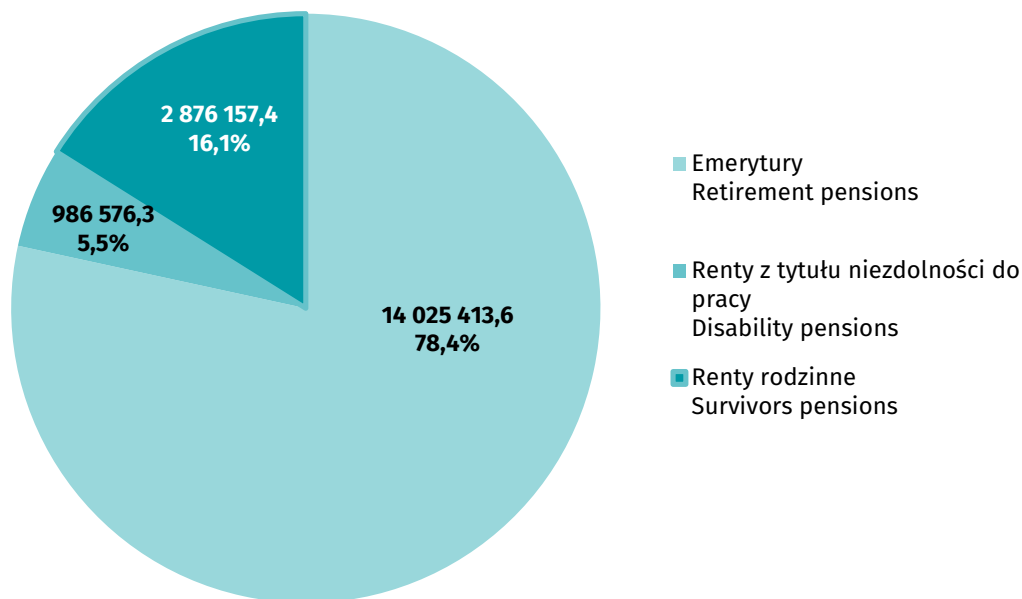
Niewielką, ale istotną i specyficzną częścią systemu emerytalno-rentowego są świadczenia wypłacane przez resorty: obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz sprawiedliwości. W 2020 r. te trzy ministerstwa wypłaciły łącznie 17 888,1 mln zł z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych (wzrost o 4,5% w porównaniu do 2019 r.). Największy udział w tych wydatkach miało MSWiA – 9 165,7 mln zł.

Największą część świadczeń wypłacanych łącznie przez MON, MSWiA i MS przeznaczono na wypłaty emerytur (14 025,4 mln zł dla 295,0 tys. emerytów). W 2020 r. zanotowano wzrost kwoty świadczeń emerytalnych o 5,4%, w porównaniu do roku poprzedniego.

Na wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy wydatkowano kwotę 986,6 mln zł (spadek o 0,5%) dla 25,6 tys. osób.

Kwota wydatków na renty rodzinne wyniosła 2 876,2 mln zł (wzrost o 2,0%) dla 80,9 tys. osób.

Wykres 6. Kwota świadczeń emerytalno-rentowych z MON, MSWiA i MS w 2020 roku (w tys. zł)
Chart 6. Amount of retirement and other pension benefits from MND, MIA and MJ in 2020 (in thousand PLN)

Wzrost wydatków na **emerytury** był najwyższy w MS (o 7,7%), w MON wyniósł 1,8% a w MSWiA – 7,6%.

Wysokość przeciętnej emerytury w resortach w 2020 r. wyniosła: 4 308,34 zł w MS (wzrost o 5,0%), 3 960,75 zł w MON (wzrost o 2,5%) oraz 3 906,80 zł w MSWiA (wzrost o 5,7%). Podobnie jak w ZUS i w KRUS, emerytury były przeciętnie najwyższymi z wypłacanych świadczeń.

Wzrost wydatków na **renty z tytułu niezdolności do pracy** zanotowano w dwóch resortach – największy w MS o 4,9% w porównaniu do 2019 r. i w MSWiA o 2,5%, natomiast w MON zanotowano spadek wydatków na renty z tytułu niezdolności do pracy o 3,9%. Najwyższą rentę z tytułu niezdolności do pracy wypłacił pion emerytalno-rentowy MON – przeciętnie 3 411,95 zł (wzrost o 0,3%). Wysokość tego świadczenia w MS wyniosła średnio 3 184,64 zł (wzrost o 4,4%) a w MSWiA – 3 007,88 zł (wzrost o 4,7%).

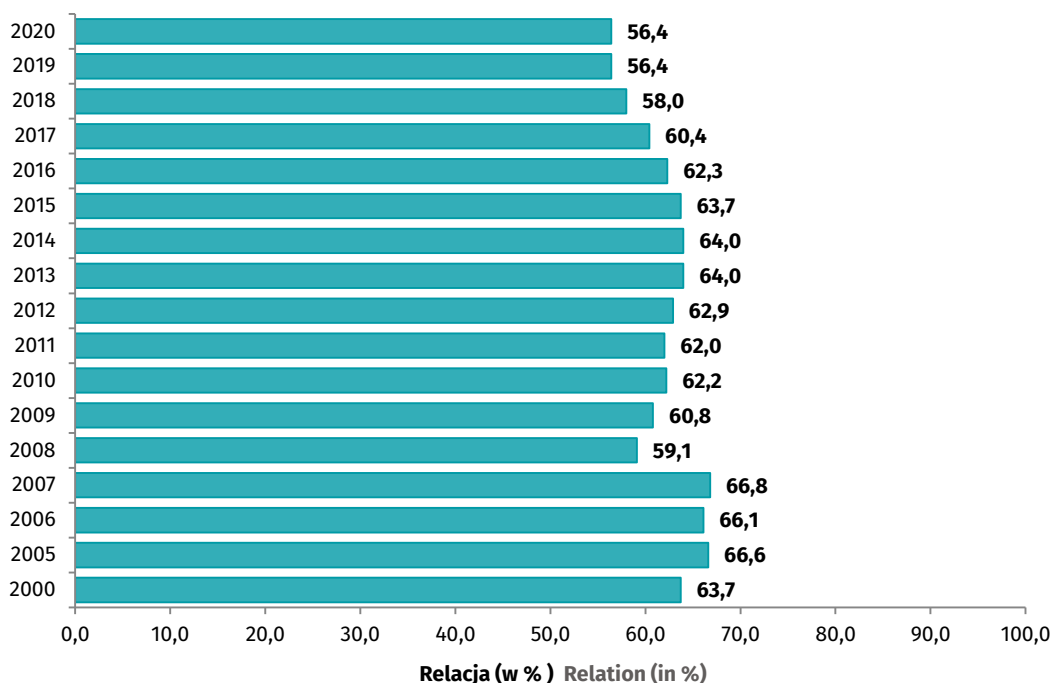
Wzrost wydatków z tytułu **rent rodzinnych** w porównaniu do 2019 r. miał miejsce w MSWiA o 4,5%, a w MS o 4,3%, natomiast w MON zanotowano spadek o 0,3%. Najwyższą rentę rodzinną wypłacał MON – przeciętnie 3 141,17 zł (wzrost o 0,6%), niższą MS – 2 891,79 zł (wzrost o 4,7%), a MSWiA – 2 775,79 zł (wzrost o 5,3%).

Przeciętne wysokości wszystkich świadczeń emerytalno-rentowych wypłaconych w 2020 r. przez MS (3 986,27 zł), MON (3 717,97 zł) oraz MSWiA (3 662,76 zł) były znacznie wyższe, niż świadczenia wypłacone przez ZUS i KRUS (odpowiednio: 2 390,64 zł i 1 376,40 zł).

2.4 Zmiany wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury w latach 2000-2020 Changes of average monthly retirement pension in 2000-2020

Wykres 7. Relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto^{a)} z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej^{b)}

Chart 7. Relation of the average monthly gross^{a)} retirement pension from the non-agricultural social security system to monthly average gross wages and salaries in the national economy^{b)}

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Do obliczenia przyjęto za podstawę (mianownik) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.

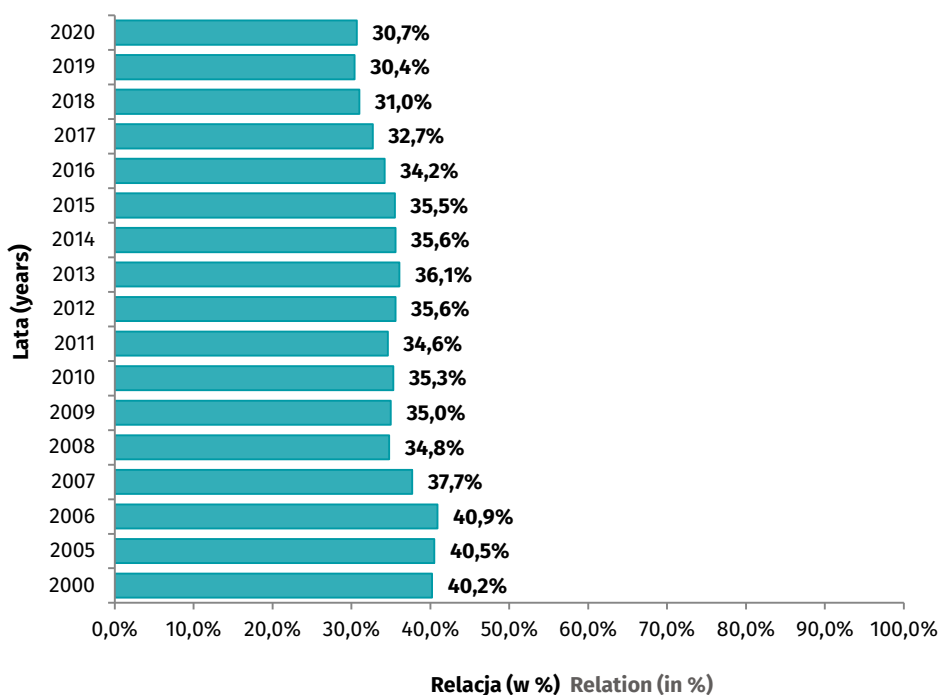
a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) For calculating the ratio, the average monthly gross wages and salaries, without contributions to compulsory social security, was adopted as the base (denominator).

W 2020 roku relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej wyniosła 56,4% i nie zmieniła się w porównaniu do roku poprzedniego. Istotny spadek tej relacji z 66,8% do 59,1% wystąpił w 2008 roku,

a następnie obserwowano stopniowy wzrost do 2013 roku. Relacja ta w 2014 roku pozostała na tym samym poziomie, a następnie stopniowo obniżała się, łącznie o 7,6 p.proc. w okresie 2015-2020.

Wykres 8. Relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto^{a)} z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej^{b)}

Chart 8. Relation of the average monthly gross^{a)} retirement pension from the Agricultural Social Insurance Fund to monthly average gross wages and salaries in the national economy^{b)}

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Do obliczenia przyjęto za podstawę (mianownik) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) For calculating the ratio, the average monthly gross wages and salaries, less contributions to compulsory social security, was adopted as the base (denominator).

W przypadku przeciętnej miesięcznej emerytury brutto z KRUS w okresie 2000-2006 relacja jej wartości w stosunku do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej pozostawała na zbliżonym poziomie od 40,2% w 2000 r. do 40,9% w 2006 r. W latach 2007-2008 wystąpił spadek do poziomu 34,8%. Relacja na poziomie około 35% pozostała do 2011 r., po którym nastąpił jej wzrost do 36,1% w 2013 r., a następnie stopniowy spadek do poziomu 30,4% w 2019 roku. W 2020 roku zanotowano nieznaczny wzrost tej relacji o 0,3 p. proc. do 30,7%.

3. Sytuacja gospodarstw domowych emerytów i rencistów² Situation of retirees' and pensioners' households

3.1 Dochody gospodarstw domowych emerytów i rencistów Income of retirees' and pensioners' households

Średnie wysokości świadczeń wypłacanych emerytom i rencistom przekładają się na dochody, którymi dysponują ich gospodarstwa domowe. W 2020 r. w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów zanotowano przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w wysokości 1 894,38 zł (dochód emerytów – 1 940,87 zł, a dochód rencistów – 1 522,09 zł). Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę, którym dysponowały gospodarstwa domowe emerytów był o 21,66 zł wyższy od przeciętnego dochodu w zbiorowości wszystkich gospodarstw domowych w Polsce (1 919,21 zł)³.

W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów przeciętny miesięczny realny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2020 r. wzrósł o 0,2% w stosunku do roku poprzedniego (w gospodarstwach emerytów – wzrost o 0,2%, w gospodarstwach rencistów – spadek o 2,6%), natomiast w gospodarstwach domowych ogółem zanotowano realny wzrost dochodu rozporządzalnego o 2,0%.

3.2 Wydatki gospodarstw domowych emerytów i rencistów Expenditures of retirees' and pensioners' households

W 2020 r. przeciętne miesięczne wydatki w polskich gospodarstwach domowych na 1 osobę wyniosły 1 209,58 zł i realnie spadły o 6,5% w porównaniu do 2019 r. W gospodarstwach emerytów i rencistów rozpatrywanych łącznie wydatki te wyniosły 1 320,82 zł i realnie spadły o 5,6%. Wydatki gospodarstw domowych emerytów osiągnęły 1 335,94 zł na miesiąc i realnie spadły o 5,7% w porównaniu do 2019 r., w gospodarstwach domowych rencistów było to 1 199,67 zł (realny spadek o 5,9%).

Analizując strukturę wydatków gospodarstw emerytów i rencistów należy pamiętać, że ich gospodarstwa domowe są mniej liczne niż średnia liczba osób dla ogółu gospodarstw domowych⁴. Nie pozostaje to bez wpływu na analizowaną powyżej średnią kwotę wydatków na osobę oraz rozkład środków finansowych wydatkowanych na poszczególne produkty i usługi. Należy także wziąć pod uwagę fakt wystąpienia i dynamikę pandemii COVID-19 w 2020 roku., co miało wpływ na strukturę dokonywanych zakupów.

Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe stanowiły 27,7% wydatków gospodarstw domowych ogółem (w 2019 r. – 25,1%). W przypadku gospodarstw emerytów i rencistów wydatki te pochłaniały 30,2% wydatków, w gospodarstwach emerytów – 30,1%, a w gospodarstwach rencistów – 31,3%. (w 2019 r. odpowiednio: 28,4%, 28,2%, i 30,1%). Wyższy udział wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe na osobę w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów przekłada się na wyższe, w porównaniu z gospodarstwami domowymi ogółem, spożycie na osobę artykułów żywnościowych. Jest to związane ze strukturą gospodarstw domowych. W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów niewielki jest odsetek dzieci poniżej 14 lat.

Wydatki na używki osiągnęły 2,9% zarówno w wydatkach gospodarstw domowych emerytów i rencistów, jak i w gospodarstwach domowych ogółem.

Gospodarstwa domowe emerytów i rencistów łącznie w mniejszym stopniu uwzględniały w budżetach wydatki na odzież i obuwie (2,3%), niż gospodarstwa ogółem (4,1% wydatków). Za to znacznie większym obciążeniem dla nich były wydatki związane z użytkowaniem mieszkania. W gospodarstwach rencistów stanowiły one 23,1%, w gospodarstwach emerytów – 22,1%, podczas gdy w gospodarstwach domowych ogółem – 18,8% (w 2019 r.

² Na podstawie wyników badania budżetów gospodarstw domowych.

³ Więcej na ten temat w publikacji „Budżety gospodarstw domowych w 2020 r.,” str.118

⁴ Wyniki badania BGD 2020 wskazują, że w przebadanej próbie gospodarstw domowych emerytów i rencistów było przeciętnie 1,80 osoby. Przeciętna liczba osób w gospodarstwach domowych ogółem wynosiła 2,61 osoby; źródło: „Budżety gospodarstw domowych w 2020 r.” Warszawa 2021.

odpowiednio: 22,6%, 21,2% i 18,0%). Większy udział wydatków na eksploatację mieszkania wiąże się z mniejszą liczbą osób w lokalach zamieszkiwanych przez emerytów i rencistów.

Specyfikę gospodarstw domowych emerytów i rencistów widać także wyraźnie w zakresie wydatków związanych ze zdrowiem. Obciążenie wydatkami na zdrowie, w tym na wyroby medyczne-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny było o 3,2 p. proc. wyższe w porównaniu z gospodarstwami ogółem (wydatki na zdrowie stanowiły odpowiednio: 8,5% i 5,3%). Ich udział był podobny jak w 2019 r. (odpowiednio: 8,1% i 5,1%).

W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów wydawano znacznie mniej pieniędzy, niż średnio ogółem, na transport oraz na rekreację i kulturę. W gospodarstwach rencistów wydatki te stanowiły odpowiednio: 4,1% i 4,6% a emerytów 5,7% i 4,5% w porównaniu do odpowiednio: 8,8% oraz 5,7% udziału tych obu kategorii w wydatkach gospodarstw domowych ogółem.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że dary dla innych gospodarstw domowych wpływały na wzrost wydatków gospodarstw domowych emerytów i rencistów (3,0% wydatków) w znacznie większym stopniu niż gospodarstw domowych ogółem (2,1% wydatków). Emeryci w nieco większym stopniu niż renciści angażowali się w pomoc innym. Wydatki na wspieranie innych gospodarstw domowych stanowiły przeciętnie 3,1% wydatków w gospodarstwach emerytów i 2,3% w gospodarstwach rencistów.

3.3 Wyposażenie gospodarstw domowych emerytów i rencistów w przedmioty trwałego użytkowania **Equipment with durable goods in retirees' and pensioners' households**

Gospodarstwa domowe emerytów i rencistów, podobnie jak w roku poprzednim, były stabilniej wyposażone w przedmioty trwałego użytkowania w porównaniu z wyposażeniem gospodarstw domowych ogółem. Największe różnice między wyposażeniem przeciętnego gospodarstwa domowego, a gospodarstwa domowego emerytów i rencistów, na niekorzyść tych ostatnich, widoczne były w przypadku wyposażenia w: komputer osobisty (posiadało go 76,6% gospodarstw domowych ogółem i tylko 47,7% gospodarstw domowych emerytów i rencistów), urządzenie z dostępem do Internetu (posiadało je 85,1% gospodarstw domowych ogółem i zaledwie 62,0% gospodarstw domowych emerytów i rencistów), drukarkę (38,4% gospodarstw domowych ogółem i 15,0% gospodarstw domowych emerytów i rencistów).

Istotne różnice występowały nie tylko w przypadku nowoczesnych urządzeń, ale również w stopniu wyposażenia w kuchenkę mikrofalową i zmywarkę do naczyń. Odsetek gospodarstw domowych emerytów i rencistów posiadających kuchenkę mikrofalową (51,4%) oraz zmywarkę do naczyń (25,5%) był niższy niż odpowiedni odsetek gospodarstw domowych ogółem (odpowiednio: 64,6% i 45,7%).

Poziom wyposażenia gospodarstw domowych emerytów i rencistów pozostał na podobnym poziomie z nielicznymi wyjątkami. Zmniejszyła się liczba gospodarstw domowych emerytów i rencistów wyposażonych w starszego typu urządzenia elektroniczne, wzrosła natomiast o 18,8% (w przypadku gospodarstw domowych emerytów i rencistów) a o 30,3% (w przypadku gospodarstw rencistów) wyposażonych w urządzenie z dostępem do Internetu. Wzrosła również o 20,9% liczba gospodarstw domowych emerytów i rencistów posiadających zmywarkę do naczyń (w przypadku rencistów o 26%), komputer osobisty (wzrost o 11,2%) i drukarkę (wzrost o 11,1%).

3.4 Warunki mieszkaniowe gospodarstw domowych emerytów i rencistów **Housing conditions retirees' and pensioners' households**

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zajmowanych przez gospodarstwo domowe wynosiła w 2020 r. – 81,9 m², w przypadku gospodarstw emerytów – 72,9 m², a gospodarstw rencistów – 66,2 m². Mniejsza powierzchnia mieszkaniowa nie powodowała jednak większego zagęszczenia. Przeciętnie na 1 pokój w takim lokalu przypadła mniejsza liczba osób w gospodarstwach emerytów i rencistów niż w mieszkaniach zajmowanych przez gospodarstwa domowe ogółem (0,6 w porównaniu do 0,9), a każda z osób dysponowała

większą powierzchnią mieszkaniową niż w gospodarstwach domowych ogółem. Przeciętna powierzchnia użytkowa zajmowana przez 1 osobę, w przypadku gospodarstw domowych emerytów i rencistów wyniosła 40,3 m² i była o 11,1 m² większa niż gospodarstw domowych ogółem (w 2019 r. odpowiednio: 39,7 m² i 28,7 m²).

Dla określenia stanu lokali zamieszkiwanych przez emerytów i rencistów nie bez znaczenia jest także ich wyposażenie w urządzenia i instalacje techniczno-sanitarne. Odpowiedzi respondentów wskazują, że emeryci i renciści łącznie w swoich mieszkaniach nieco rzadziej (różnica od 0,7 do 1,1 punktu procentowego), niż przeciętne polskie gospodarstwo domowe, mogli korzystać z łazienki i spłukiwanego ustępu, ciepłej, bieżącej wody i centralnego ogrzewania. Wspomniana różnica generowana była głównie przez gospodarstwa domowe rencistów, wśród których odsetek gospodarstw wyposażonych w łazienkę (96,0%) oraz ciepłą, bieżącą wodę (97,5%) był niższy niż w gospodarstwach domowych emerytów (odpowiednio: 98,2% i 98,8%) przy wartościach przeciętnych dla gospodarstw domowych ogółem wynoszących odpowiednio: 98,7% i 99,2%. Gospodarstwa domowe emerytów deklarowały wyposażenie zajmowanych lokali na poziomie bardziej zbliżonym do przeciętnego polskiego gospodarstwa domowego, różnica wyniosła odpowiednio: 0,5 p. proc. i 0,4 p. proc.

3.5 Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych emerytów i rencistów

Subjective opinion about financial situation of retirees' and pensioners' households

Wszystkie omówione czynniki można podsumować odwołując się do opinii respondentów na temat oceny sytuacji materialnej ich gospodarstw. 40,2% gospodarstw domowych emerytów uważało, że ich sytuacja materialna jest dobra lub raczej dobra, 51,7% uważało, że sytuacja ta jest przeciętna, a pozostałe 8,1% oceniało ją jako złą lub raczej złą (w 2019 r. odpowiednio: 37,3%, 53,2% i 9,5%). Rozkład odpowiedzi dotyczących oceny sytuacji materialnej gospodarstw emerytów różnił się od ogółu polskich gospodarstw domowych. Dobrą lub raczej dobrą sytuację materialną deklarowało 51,5% gospodarstw domowych ogółem, przeciętną 42,6%, a złą i raczej złą 5,8% gospodarstw domowych. Jednak już odsetek gospodarstw rencistów deklarujących złą lub raczej złą sytuację materialną był aż o 11,8 punktu procentowego wyższy niż w przypadku gospodarstw domowych ogółem i wynosił 17,6% (w 2019 r. – 20,4%). Dobrą lub raczej dobrą sytuację materialną deklarowało jedynie 23,5% gospodarstw domowych rencistów (w 2019 r. – 22,4%).

3.6 Minimum socjalne i minimum egzystencji dla gospodarstw domowych emerytów

The subsistence minimum and social minimum for retirees' households

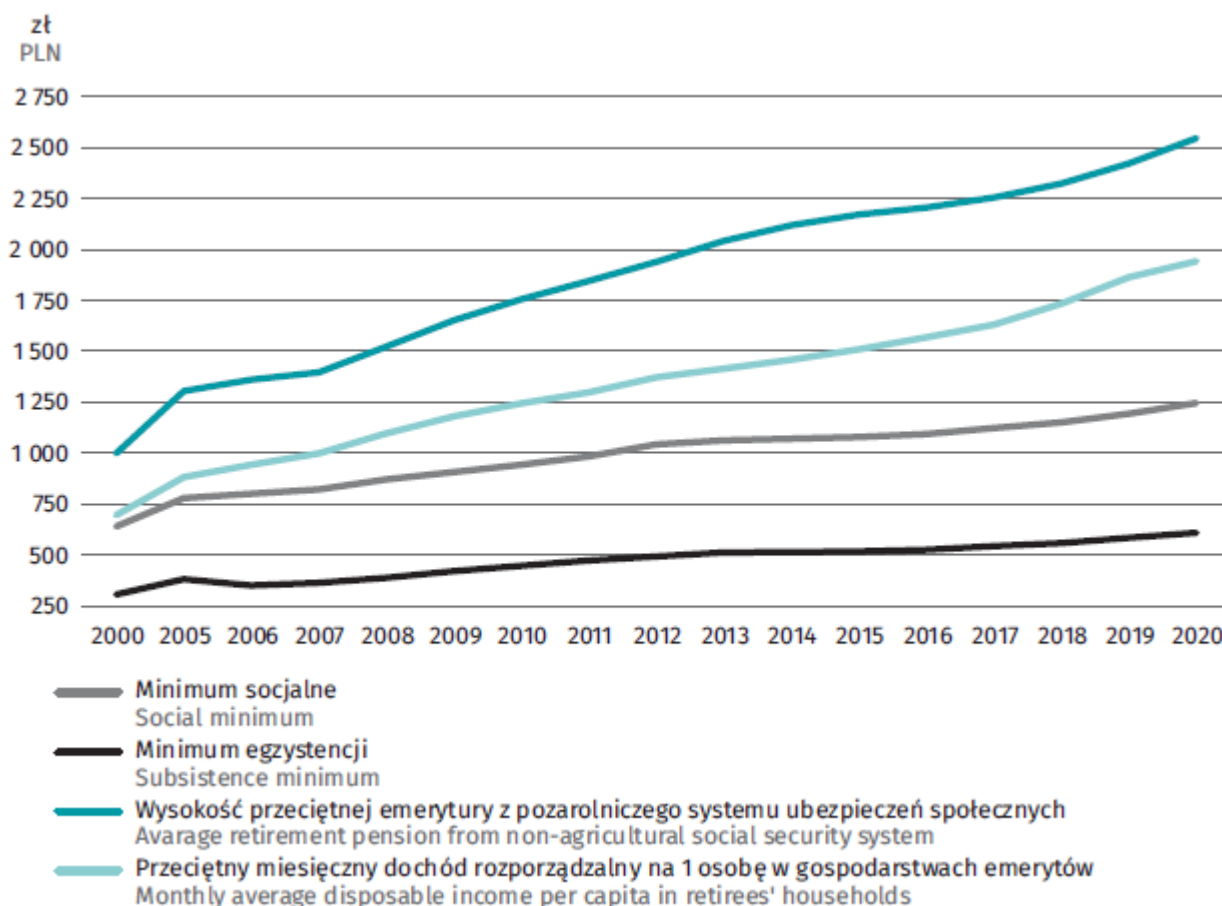
Porównanie wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych oraz dochodu rozporządzalnego emeryckich gospodarstw domowych z minimum egzystencji i minimum socjalnym ustalonym przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych daje możliwość oceny przeciętnej sytuacji materialnej tych gospodarstw domowych (wykres 9).

Wysokość przeciętnej miesięcznej emerytury wypłacanej w 2020 r. z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wynosiła 1 383,58 zł, a z pozarolniczego systemu – 2 544,90 zł. Średnioroczne minimum socjalne dla jednoosobowego gospodarstwa emeryckiego ustalono na poziomie 1 246,49 zł, a minimum egzystencji na 609,65 zł. Przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych emerytów wynoszący 1 940,87 zł był wyższy o ponad połowę od minimum socjalnego oraz ponad trzy razy wyższy od minimum egzystencji. Przeciętne miesięczne wydatki na jedną osobę w emeryckim gospodarstwie domowym (1 335,94 zł) również przewyższały w 2020 r. minimum socjalne i stanowiły ponad dwukrotność minimum egzystencji.

Od 2000 r. różnica między wysokością przeciętnej miesięcznej emerytury z pozarolniczego systemu ubezpieczeń a zarówno minimum socjalnym⁵, jak i minimum egzystencji⁶ systematycznie się zwiększa.

Wykres 9. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych emerytów, przeciętna emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych a średnioroczne minimum egzystencji i minimum socjalne dla gospodarstw emeryckich

Chart 9. Monthly average disposable income per capita in single retirees' households and average gross retirement pension from non-agricultural social security system compared to subsistence minimum and social minimum for retirees' households

3.7 Subiektywna ocena stanu zdrowia emerytów i rencistów
Subjective opinion about health of retirees' and pensioners'

Oceniając swoją sytuację zdrowotną w badaniu EU-SILC 32,9% rencistów i 21,2% emerytów określiło ją jako złą lub bardzo złą, co jest wynikiem znacznie różniącym się od opinii ogółu gospodarstw domowych (10,3%), 42,8% rencistów i 44,0% emerytów uważało, że ich stan zdrowia jest „taki sobie, ani dobry, ani zły”. Odsetek osób deklarujących bardzo dobry lub dobry stan zdrowia wynosił wśród rencistów 24,3%, a wśród emerytów – 34,9%, dla porównania, w przypadku gospodarstw domowych ogółem, odsetek ten wynosił 63,3%. W stosunku do 2019 roku deklaracje emerytów i rencistów różniły się od 0,4 p. proc. do 6,5 p.proc.

⁵ Patrz pkt.7 str.31. See point 7 on page 34.

⁶ Patrz pkt.8 str.31. See point 8 on page 34.

Uwagi metodologiczne

1. Prezentowane dane zawierające informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez:
 - a) Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. – w przypadku emerytur – ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE);
 - b) Ministerstwo Obrony Narodowej – w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
 - c) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służb bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
 - d) Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom Służby Więziennej i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.
3. Dane o świadczeniach emerytalno-rentowych nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych oraz w 2020 r. dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. trzynastki) w wysokości najniższej emerytury, tzn. 1 200,00 zł brutto.
4. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m. in.:
 - a) pracownicy;
 - b) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - c) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
 - d) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
 - e) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
 - f) duchowni;
 - g) żołnierze zawodowi;
 - h) funkcjonariusze służb bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu⁷, Państwowej Straży Pożarnej;
 - i) funkcjonariusze służby więziennej;
 - j) rolnicy indywidualni;
 - k) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatancki oraz od 1991 r. także osoby represjonowane.
5. Kwoty wypłat świadczeń emerytalno-rentowych podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych i składek na ubezpieczenia zdrowotne.
6. W publikacji zaprezentowano informacje o świadczeniach finansowanych z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa 75313. Są to: ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie, świadczenia pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej, świadczenia pieniężne dla osób deportowanych, dodatki kompensacyjne oraz świadczenia pieniężne dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych.

⁷ Od 1.02.2018 – Służba Ochrony Państwa (Dz.U. 2020 poz. 384).

7. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
8. W publikacji wykorzystano dane otrzymane od następujących instytucji:
 - a) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (tab.1-5, 11-13, 18-20, 24-30, 37, 39-41, wykresy 1-3, 4, 7, 9, mapa 1);
 - b) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (tab.1, 6-9, 12, 14, 18, 21, 22, 26, 31-34, 38, wykresy 1-3, 5, 8, mapa 1);
 - c) Ministerstwo Obrony Narodowej (tab.1, 10-12, 15, 18, 23, 26, 35, 36, 39-41, wykresy 1-3, 6, 7, 9, mapa 1);
 - d) Ministerstwo Sprawiedliwości (tab.1, 10-12, 16, 18, 23, 26, 35, 36, 39-41, wykresy 1-3, 6, 7, 9, mapa 1);
 - e) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (tab.1, 10-12, 17, 18, 23, 26, 35, 36, 39-41, wykresy 1-3, 6, 7, 9, mapa 1);
 - f) Dane wynikowe z badania budżetów gospodarstw domowych za 2020 rok⁸ (tab. 41-47, 49, 50, 52, wykres 9);
 - g) Europejskie Badanie Warunków Życia Ludności (EU-SILC) 2020 (tab. 48, 51, 53);
 - h) Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (tab. 41, wykres 9).

Podstawowe definicje

1. **Emerytura** – świadczenie pieniężne przysługujące ubezpieczonemu, który spełnia warunki uprawniające do emerytury z ubezpieczenia społecznego tzn. osiągnął wiek emerytalny zróżnicowany w zależności od płci, zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z uwzględnieniem okresów składkowych i nieskładkowych. Wysokość emerytury dla osób, które urodziły się przed 1949 rokiem określona jest przez staż pracy i wysokość zarobków w wybranych okresach pracy.
Dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., które przystąpiły do otwartego funduszu emerytalnego lub które nie są członkami OFE i nie spełniły warunków do emerytury na dotychczasowych zasadach, wysokość emerytury jest uzależniona od wysokości kapitału zgromadzonego na indywidualnym koncie ubezpieczonego. Warunki nabywania prawa do świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych przez MON, MSWiA oraz MS oraz wysokość tych świadczeń uregulowane są odrębnie (ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. Nr 166, poz. 1609).
2. **Renta z tytułu niezdolności do pracy** – świadczenie pieniężne przysługujące ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz niezdolność do pracy powstała w okresach określonych przepisami, ale nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Jednakże w przypadku, gdy niezdolność do pracy powstała wskutek wypadku w drodze do pracy lub z pracy ubezpieczonemu przysługuje renta, mimo iż nie posiada wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego. Ponadto ubezpieczonemu przysługuje renta mimo, iż stał się niezdolny do pracy po upływie 18 miesięcy od ustania określonych okresów w przypadku, gdy ma odpowiednio długi okres składkowy i nieskładkowy (kobieta 20 lat, mężczyzna 25 lat).
3. **Renta rodzinna** – świadczenie pieniężne przysługujące uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki do uzyskania jednego z tych świadczeń, bądź pobierała zasiłek lub świadczenie przedemerytalne. Wszystkim uprawnionym członkom rodziny przysługuje jedna łączna renta rodzinna.
4. **Przeciętna emerytura i renta brutto** – została obliczona jako kwota świadczeń wypłaconych w danym okresie tj. emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy, rent rodzinnych wraz z kwotą emerytur okresowych podzielona przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców w tym okresie.

⁸ W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania, pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

5. **Dochód rozporządzalny** – obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.
W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:
- dochód z pracy najemnej** – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego (wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń),
 - dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie**, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami,
 - dochód z pracy na własny rachunek**, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu,
 - dochód z własności** (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości – budynków, gruntów – niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (tj. przychody minus nakłady),
 - dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych**, który obejmuje emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowy – po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych,
 - dochód z pozostałych świadczeń społecznych**, który obejmuje m. in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, od II kwartału 2016 r., rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz pomoc od instytucji niekomercyjnych (w tym dary),
 - pozostały dochód**, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.
6. **Dochód do dyspozycji** – dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.
7. **Minimum socjalne** – kwota ustalana każdego roku przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych na podstawie normatywnego modelu zaspokajania potrzeb bytowo-konsumpcyjnych na niskim poziomie przyjmującego postać „koszyków”, określonych ilościowo i wartościowo dla poszczególnych grup potrzeb. Minimum socjalne jest modelem zaspokajania potrzeb na niskim poziomie, ale jeszcze wystarczającym dla zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych i niezagrażającym biologicznemu i psycho-fizycznemu rozwojowi człowieka. Przy określaniu minimum socjalnego szczególny nacisk kładzie się na możliwość utrzymywania więzi społecznych, dlatego też „koszyk” ten obejmuje nie tylko zakup żywności, odzieży i obuwia, środki na utrzymanie mieszkania, ochronę zdrowia czy higienę, ale też wydatki umożliwiające wykonywanie pracy (transport lokalny i łączność), kształcenie i wychowanie dzieci, utrzymywanie więzi rodzinnych, kontaktów towarzyskich i minimalne uczestniczenie w kulturze.
8. **Minimum egzystencji** – kwota ustalana każdego roku przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych na podstawie normatywnego modelu zaspokajania potrzeb bytowo-konsumpcyjnych na niskim poziomie przyjmującego postać „koszyków”, określonych ilościowo i wartościowo dla poszczególnych grup potrzeb. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Znajdują się w nim wyłącznie dobra służące zaspokojeniu potrzeb egzystencjalnych (żywność, odzież i obuwie, mieszkanie, ochrona zdrowia i higiena).
9. **Gospodarstwo domowe jednoosobowe** – osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami.
10. **Gospodarstwo domowe wieloosobowe** – zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Methodological notes

1. The presented data containing information on **retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system** refer to benefits paid by:
 - a) Social Insurance Institution – from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and in the period from January 1, 2009 to June 30, 2014 – in case of retirement pensions – from the sources gathered in the open pension funds (OFE);
 - b) the Ministry of National Defense – in regard to benefits for former professional soldiers and members of their families – from the budget of the Ministry of National Defense;
 - c) the Ministry of the Interior and Administration – in regard to benefits for former functionaries of public safety and members of their families – from the budget of the Ministry of Interior and Administration;
 - d) the Ministry of Justice in regard to benefits for former functionaries of penitentiary staff and members of their families – from the budget sources of the Ministry of Justice.
2. Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of state budget expenditures), and also from the sources of non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorised to receive benefits from those systems simultaneously.
3. Data on retirement pay and other pension benefits do not include payments of retirement and other pensions under international agreements and in 2020 an additional annual cash benefit for retirees and other pensioners in the amount of the lowest retirement pension, i.e. PLN 1 200,00 gross.
4. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:
 - a) employed persons;
 - b) outworkers;
 - c) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
 - d) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of other agreements;
 - e) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
 - f) clergy;
 - g) professional soldiers;
 - h) the public safety functionaries, ie: the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 the Office of State Protection), the Central Anti- Corruption Bureau, the Polish Border Guard, the Government Protection Bureau⁹, the State Fire Service;
 - i) penitentiary staff functionaries;
 - j) farmers;
 - k) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.
5. The amounts of payment of retirement and other pensions are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income tax and health insurance contributions.
6. The publication presents information on benefits financed from a separate division of the state budget expenditure 75313. These are: energy-supply allowances for combatants, supplements for combatants, cash benefits for soldiers of substitute military service, cash benefits for deported persons, compensation supplements and cash benefits for blind civil victims of warfare.
7. Due to data rounding, in some cases the sums of components may slightly differ from the "total" given.

⁹ Since 1 II 2018 – the State Security Service (Journal of Laws 2018 item 138).

8. The publication uses data received from the following institutions:
- a) Social Insurance Institution (tab.1-5, 11-13, 18-20, 24-30, 37, 39-41, charts 1-3, 4, 7, 9, map 1);
 - b) Agricultural Social Insurance Fund (tab.1, 6-9, 12, 14, 18, 21, 22, 26, 31-34, 38, charts 1-3, 5, 8, map 1);
 - c) the Ministry of National Defense (tab.1, 10-12, 15, 18, 23, 26, 35, 36, 39-41, charts 1-3, 6, 7, 9, map 1);
 - d) the Ministry of Justice (tab.1, 10-12, 16, 18, 23, 26, 35, 36, 39-41, charts 1-3, 6, 7, 9, map 1);
 - e) the Ministry of the Interior (table 1, 10-12, 17, 18, 23, 26, 35, 36, 39-41, charts 1-3, 6, 7, 9, map 1);
 - f) Results from the Household Budget Survey for 2020¹⁰ (Table 41-47, 49, 50, 52, chart 9);
 - g) European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) 2020 (tables 48, 51, 53);
 - h) Institute of Labor and Social Affairs (Table 41, chart 9).

Basic definitions

1. **Retirement pension** – a monetary benefit for the insured who fulfills conditions giving right to the retirement pension from the social security, that is: attained retirement age – depending on the sex, employment in specific conditions or for special function, including contributory and non-contributory periods. The basic retirement pension for persons, who were born before the year 1949, is defined by a job seniority and wages in the chosen work periods. For persons who were born after 31 st of December 1948, and who joined the open pension fund, or who are not the members of OPF and who did not fulfill requirements needed to get retirement pension on the previous rules, basic retirement pension depends on the capital, which was collected on individual insurance account. The conditions to acquire privileges to get retirement and other pension benefits paid by MND, MIA and MJ and the amount of those benefits are defined separately (the law dated 23 rd of July 2003 on change of law considering social insurance system and some other laws – Journal of Laws No 166, item 1609).
2. **Disability Pension** – a monetary benefit to an insured person who is unable to work, has a required contributory and non-contributory periods and incapacity for work has arisen in the periods specified by law but no later than 18 months after the cessation of those periods. However, if the incapacity for work was incurred as a result of an accident on the way to work or back work, the insured person is entitled to a disability pension even though he or she does not have the required contributory and non-contributory period. In addition, the insured person is entitled to a pension although he or she has become unable to work 18 months after the cessation of certain periods, if person has a sufficiently long contributory and non-contributory period (20 year old female, 25 year old male).
3. **Survivors pension** – a monetary benefit to the insured members of a family of a person who at the moment of death had the right to retirement or disability pension or who fulfilled conditions to receive one of these benefits and also received a pre-retirement benefit or a pre-retirement allowance. All the insured members of family are entitled to one combined survivors pension.
4. **Average gross retirement and other pension** – the ratio of paid out benefits (i.e., retirement pensions, disability pensions, survivors pensions) during a given period to the number of beneficiaries of such payments in the given period.
5. **Available income** – includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services free of charge), excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from

¹⁰ In order to maintain the relationship between the structure of the surveyed population and the social and demographic structure of the general population, data collected from household budget survey were weighted by the household structure by the number of persons and place of residence from the national Population and Housing Census 2011.

social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- a) **income from hired work** – obtained in all workplaces by the given household member (wages and salaries, payments not included in wages and salaries),
 - b) **income from a private farm in agriculture**, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it,
 - c) **income from self-employment**, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practicing a learned profession,
 - d) **income from property** (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in cooperatives) and income from rental of real estate not connected with the conducted economic activity (i.e. revenues minus investments),
 - e) **income from social security benefits**, which includes retirement pensions, other pensions, allowances (of which sickness allowances – after termination of employment), rehabilitation benefits and one-off accident compensations as well as since 2005, structural pensions for farmers,
 - f) **income from other social benefits**, which includes among others: unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits, family benefits, child-raising benefit “Family 500+”, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships and assistance from non-commercial institutions (of which gifts),
 - g) **other income**, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.
6. **Disposable income** – available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.
 7. **Social minimum** – the amount determined each year by the Institute of Labor and Social Studies on the basis of a normative model of satisfying low-consumption and consumption needs in the form of “baskets”, quantitatively and qualitatively for individual needs groups. Social minimum is a model of meeting the needs at low level but still sufficient to meet the basic needs of life and not to harm the biological and psycho-physical development of man. In determining social minimum, special emphasis is placed on the ability to maintain social ties, so this “basket” includes not only the purchase of food, clothing and footwear, housing, health and hygiene, but also labor costs (local and communication, child education and upbringing, family ties, social contacts and minimal participation in culture.
 8. **Subsistence minimum** – the amount determined each year by the Institute of Labor and Social Affairs on the basis of a normative model of meeting the needs of low-consumption and low-consumption consumption forms of “baskets”, quantitatively and qualitatively for each group of needs. The subsistence level determines the level of satisfying needs, below which there is a biological threat to life and the development of psychophysical human. There are only good to meet the existential needs (food, clothing and footwear, housing, health and hygiene).
 9. **A one-person household** – an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons.
 10. **A multi-person household** – a group of people living together and maintaining themselves jointly. Households representing the basis socio-economic groups of the population were established on the basis of the exclusive or main (predominate) source of maintenance.

TABLICE WYNIKOWE
TABLES

CZĘŚĆ I ŚWIADCZENIOBIORCY PART I. BENEFICIARIES

TABL. 1. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW WEDŁUG INSTYTUCJI WYPŁACAJĄCYCH

MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS BY INSTITUTIONS

Wyszczególnienie Specification	2005	2004=100	2010	2009=100	2015	2014=100	2018	2017=100	2019	2018=100	2020	2019=100
	w tys. osób in thousand persons	w % in %	w tys. osób in thousand persons	w % in %	w tys. osób in thousand persons	w % in %	w tys. osób in thousand persons	w % in %	w tys. osób in thousand persons	w % in %	w tys. osób in thousand persons	w % in %
POLSKA	9 168,6	99,5	9 243,4	99,0	8 879,6	100,1	9 199,0	103,0	9 276,2	100,8	9 320,2	100,5
POLAND												
Pozarolniczy system ubezpieczeń społecznych	7 524,0	100,3	7 868,8	99,5	7 676,5	100,2	8 041,5	103,6	8 155,6	101,4	8 236,8	101,0
Non-agricultural social security system												
w tym: of which:												
ZUS ^{a)}	7 184,2	100,1	7 491,4	99,4	7 273,8	100,3	7 641,6	103,9	7 752,3	101,4	7 835,3	101,1
SII ^{a)}												
MON.....	153,3	104,5	160,5	100,4	164,9	99,2	161,9	99,5	160,5	99,1	158,9	99,0
MND												
MSWiA	162,5	100,7	188,5	102,2	205,8	100,4	205,1	99,3	206,2	100,5	208,5	101,1
MIA												
MS	24,0	102,6	28,4	103,2	32,0	100,6	32,9	101,5	36,5	110,9	34,1	93,4
MJ												
KRUS	1 644,6	96,3	1 374,7	96,4	1 203,2	99,3	1 157,4	98,5	1 120,6	96,8	1 083,4	96,7
ASIF												

a) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi przez ministerstwa.

a) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ not included by ministries.

**TABL. 2. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW^{a)} W 2020 R.
MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE SOCIAL
INSURANCE INSTITUTION BY VOIVODSHIPS^{a)} IN 2020**

Wyszczególnienie Specification	Emeryci i renciści ogółem Retirees and pensioners in total		W tym emeryci Of which retirees	
	w osobach in persons	2019 = 100	w osobach in persons	2019 = 100
POLSKA^{b)c)}	7 835 267	101,1	5 940 562	102,5
POLAND ^{b)c)}				
Województwa razem^{b)}	7 835 171	101,1	5 940 562	102,5
Voivodships total ^{b)}				
Dolnośląskie	641 279	100,9	496 545	102,2
Kujawsko-pomorskie	412 718	101,2	301 136	102,6
Lubelskie	385 629	101,6	291 046	103,5
Lubuskie	212 700	100,9	159 692	102,6
Łódzkie	544 293	100,9	428 722	102,1
Małopolskie	655 383	100,8	493 868	102,3
Mazowieckie	1 031 555	101,4	823 150	102,7
Opolskie	189 305	101,2	147 359	102,4
Podkarpackie	403 482	101,0	301 227	102,5
Podlaskie	193 977	102,1	153 583	103,4
Pomorskie	445 932	101,2	337 999	102,7
Śląskie	1 154 825	100,3	840 353	101,3
Świętokrzyskie	253 638	101,0	192 815	102,5
Warmińsko-mazurskie	269 595	101,6	201 546	103,5
Wielkopolskie	682 584	101,4	495 081	103,0
Zachodniopomorskie	358 278	101,3	276 441	102,7

a) Przyporządkowanie do województw według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy. b) Bez osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego, bez emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. c) Łącznie z osobami pobierającymi renty wypadkowe finansowane z FUS a wypłacane przez MON, MS i MSWiA w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MS, MSWiA nie uwzględnionymi w podziale na województwa.

a) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension. b) Excluding persons with simultaneous right to agricultural benefit, also excluding the bridge benefits and teachers' compension benefits.

c) Including persons receiving accident pensions financed from the SIF and paid by the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions financed from the MND, the MIA, the MJ not included in the territorial distribution by voivodships.

**TABL. 3. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA RENCISTÓW Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
WEDŁUG WOJEWÓDZTW^{a)} W 2020 R.
MONTHLY AVERAGE NUMBER OF PENSIONERS FROM THE SOCIAL INSURANCE
INSTITUTION BY VOIVODSHIPS^{a)} IN 2020**

Wyszczególnienie Specification	Otrzymujący renty z tytułu niezdolności do pracy Receiving disability pensions		Otrzymujący renty rodzinne Receiving survivors pensions	
	w osobach in persons	2019 = 100	w osobach in persons	2019 = 100
POLSKA ^{b)c)}	678 089	95,9	1 216 616	99,7
POLAND ^{b)c)}				
Województwa razem ^{b)}	677 994	95,9	1 216 616	99,7
Voivodships total ^{b)}				
Dolnośląskie	50 261	92,4	94 473	98,9
Kujawsko-pomorskie	44 523	95,5	67 059	99,1
Lubelskie	41 325	92,6	53 258	99,2
Lubuskie	23 306	93,0	29 702	99,1
Łódzkie	39 449	93,1	76 122	98,7
Małopolskie	57 272	92,3	104 243	98,9
Mazowieckie	70 900	92,4	137 505	99,0
Opolskie	10 160	91,9	31 787	99,2
Podkarpackie	39 279	93,1	62 976	99,1
Podlaskie	15 609	94,6	24 786	99,2
Pomorskie	36 298	93,1	71 635	99,1
Śląskie	98 760	94,2	215 712	99,3
Świętokrzyskie	19 775	92,4	41 048	98,6
Warmińsko-mazurskie	27 129	92,8	40 920	99,0
Wielkopolskie	74 639	94,3	112 864	99,4
Zachodniopomorskie	29 310	94,0	52 527	99,0

a) Przyporządkowanie do województw według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy.
b) Bez osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego. c) Łącznie z osobami pobierającymi renty wypadkowe finansowane z FUS a wypłacane przez MON, MS i MSWiA w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MS i MSWiA nie uwzględnionymi w podziale na województwa.

a) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension. b) Excluding persons with simultaneous right to agricultural benefit. c) Including persons receiving accident pensions financed from the SIF and paid by the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions financed from the MND, the MIA, the MJ not included in the territorial distribution by voivodships.

TABL.4. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW^{a)} (W TYS. OSÓB)

MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY MACROREGIONS^{a)} (IN THOUSAND PERSONS)

Wyszczególnienie Specification		Emeryci i renciści ogółem Retirees and pensioners in total	W tym emeryci Of which retirees
POLSKA ^{b)c)}	2020	7 835,3	5 940,6
POLAND ^{b)c)}	2019	7 752,3	5 798,0
Makroregion Centralny		797,9	621,5
Łódzkie		544,3	428,7
Świętokrzyskie		253,6	192,8
Makroregion Południowy		1 810,2	1 334,2
Małopolskie		655,4	493,9
Śląskie		1 154,8	840,4
Makroregion Wschodni		983,1	745,8
Lubelskie		385,6	291,0
Podkarpackie		403,5	301,2
Podlaskie		194,0	153,6
Makroregion Północno-zachodni		1 253,6	931,2
Lubuskie		212,7	159,7
Wielkopolskie		682,6	495,1
Zachodniopomorskie		358,3	276,4
Makroregion Południowo-zachodni		830,6	643,9
Dolnośląskie		641,3	496,5
Opolskie		189,3	147,4
Makroregion Północny		1 128,2	840,7
Kujawsko-pomorskie		412,7	301,1
Pomorskie		445,9	338,0
Warmińsko-mazurskie		269,6	201,5
Makroregion Województwo Mazowieckie		1 031,6	823,2
Mazowieckie		1 031,6	823,2

a) Przyporządkowanie do województw według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy. b) Bez osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego, bez emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. c) Łącznie z osobami pobierającymi renty wypadkowe finansowane z FUS a wypłacane przez MON, MS i MSWiA w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MS i MSWiA nie uwzględnionymi w podziale na województwa.

a) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension. b) Excluding persons with simultaneous right to agricultural benefit, also excluding the bridge benefits and teachers' compensation benefits.

c) Including persons receiving accident pensions financed from the SIF and paid by the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions financed from the MND, the MIA, the MJ not included in the territorial distribution by voivodships.

**TABL. 5. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW^{a)}**
MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE SOCIAL
INSURANCE INSTITUTION BY MACROREGIONS^{a)}

Wyszczególnienie Specification		Emeryci i renciści ogółem Retirees and pensioners in total	W tym emeryci Of which retirees	Otrzymujący renty z tytułu niezdolności do pracy Receiving disability pensions	Otrzymujący renty rodzinne Receiving survivors pensions
W tys. osób In thousand persons					
POLSKA ^{b)c)}	2020	7 835,3	5 940,6	678,1	1 216,6
POLAND ^{b)c)}	2019	7 752,3	5 798,0	726,4	1 227,9
Makroregion Centralny		797,9	621,5	59,2	117,2
Makroregion Południowy.....		1 810,2	1 334,2	156,0	320,0
Makroregion Wschodni		983,1	745,9	96,2	141,0
Makroregion Północno-zachodni		1 253,6	931,2	127,3	195,1
Makroregion Południowo-zachodni		830,6	643,9	60,4	126,3
Makroregion Północny		1 128,2	840,7	108,0	179,6
Makroregion Województwo Mazowieckie.....		1 031,6	823,2	70,9	137,5
2019 = 100					
POLSKA ^{b)c)}	2020	101,1	102,5	93,3	99,1
POLAND ^{b)c)}					
Makroregion Centralny		100,9	102,2	92,9	98,6
Makroregion Południowy.....		100,5	101,7	93,5	99,2
Makroregion Wschodni		101,4	103,1	93,1	99,2
Makroregion Północno-zachodni		101,3	102,8	94,0	99,2
Makroregion Południowo-zachodni		101,0	102,3	92,3	99,0
Makroregion Północny		101,3	102,8	94,0	99,1
Makroregion Województwo Mazowieckie		101,4	102,7	92,4	99,0

a) Przynależność do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy. b) Bez osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego, bez emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. c) Łącznie z osobami pobierającymi renty wypadkowe finansowane z FUS a wypłacane przez MON, MS i MSWiA w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MS, MSWiA nie uwzględnionymi w podziale na województwa.

a) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension. b) Excluding persons with simultaneous right to agricultural benefit, also excluding the bridge benefits and teachers' compension benefits.

c) Including persons receiving accident pensions financed from the SIF and paid by the MND, the MIA and the MJ simultaneously to retirement pensions financed from the MND, the MIA, the MJ not included in the territorial distribution by voivodships.

TABL. 6. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2020 R.

MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND BY VOIVODSHIPS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Emeryci i renciści ogółem Retirees and pensioners in total		W tym emeryci Of which retirees	
	w osobach in persons	2019 = 100	w osobach in persons	2019 = 100
POLSKA ^{a)b)}	1 083 411	96,7	853 822	96,6
POLAND ^{a)b)}				
Dolnośląskie	40 889	96,2	32 057	96,4
Kujawsko-pomorskie	72 420	97,1	56 768	97,3
Lubelskie	139 469	96,6	110 224	96,4
Lubuskie	14 896	95,2	11 226	95,0
Łódzkie	92 651	96,6	77 970	96,5
Małopolskie	91 446	97,5	63 035	97,2
Mazowieckie	166 394	96,7	136 194	96,6
Opolskie	22 083	95,8	19 010	95,9
Podkarpackie	63 414	95,9	48 573	95,7
Podlaskie	77 918	96,5	63 584	96,0
Pomorskie	34 984	97,3	25 981	97,6
Śląskie	31 781	95,7	25 808	95,4
Świętokrzyskie	59 088	96,3	47 723	96,5
Warmińsko-mazurskie	39 468	96,4	30 228	96,8
Wielkopolskie	112 276	97,7	86 320	97,7
Zachodniopomorskie	23 445	96,2	18 332	96,4

a) Łącznie z osobami otrzymującymi świadczenia GBRZ. b) Łącznie z osobami otrzymującymi świadczenia z: MON, MS, MSWiA .

a) Including persons receiving GBRZ benefit. b) Including beneficiaries from the MND, the MJ, the MIA.

**TABL. 7. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA RENCISTÓW Z KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2020 R.**

MONTHLY AVERAGE NUMBER OF PENSIONERS FROM THE AGRICULTURAL SOCIAL
INSURANCE FUND BY VOIVODSHIPS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Otrzymujący renty z tytułu niezdolności do pracy Receiving disability pensions		Otrzymujący renty rodzinne Receiving survivors pensions	
	w osobach in persons	2019 = 100	w osobach in persons	2019 = 100
POLSKA 2020	187 601	96,7	41 988	98,7
POLAND				
Dolnośląskie	7 250	94,8	1 582	98,0
Kujawsko-pomorskie	13 223	96,2	2 429	97,1
Lubelskie	24 212	96,8	5 033	99,3
Lubuskie	3 099	95,9	571	97,1
Łódzkie	11 279	97,6	3 402	95,6
Małopolskie	24 785	97,8	3 626	101,3
Mazowieckie	23 270	96,8	6 930	98,8
Opolskie	2 345	94,8	728	97,8
Podkarpackie	12 515	96,3	2 326	99,2
Podlaskie	11 364	98,3	2 970	99,7
Pomorskie	7 420	96,2	1 583	98,4
Śląskie	4 929	97,1	1 044	99,7
Świętokrzyskie	9 047	94,7	2 318	98,1
Warmińsko-mazurskie	7 320	94,2	1 920	99,2
Wielkopolskie	21 346	97,4	4 610	98,9
Zachodniopomorskie	4 197	95,0	916	97,0

TABL.8. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG MAKROREGIONÓW (W TYS. OSÓB)
MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND BY MACROREGIONS
(IN THOUSAND PERSONS)

Wyszczególnienie Specification		Emeryci i renciści ogółem Retirees and pensioners in total	W tym emeryci Of which retirees
POLSKA.....	2020	1083,4^{a)b)}	853,8^{a)b)}
POLAND	2019	1120,6 ^{a)b)}	883,9 ^{b)}
Makroregion Centralny.....		151,7	125,7
Łódzkie		92,7	78,0
Świętokrzyskie		59,1	47,7
Makroregion Południowy.....		123,2	88,8
Małopolskie		91,4	63,0
Śląskie		31,8	25,8
Makroregion Wschodni.....		280,8	222,4
Lubelskie		139,5	110,2
Podkarpackie		63,4	48,6
Podlaskie		77,9	63,6
Makroregion Północno-zachodni.....		150,6	115,9
Lubuskie		14,9	11,2
Wielkopolskie		112,3	86,3
Zachodniopomorskie		23,4	18,3
Makroregion Południowo-zachodni.....		63,0	51,1
Dolnośląskie		40,9	32,1
Opolskie		22,1	19,0
Makroregion Północny.....		146,9	113,0
Kujawsko-pomorskie		72,4	56,8
Pomorskie		35,0	26,0
Warmińsko-mazurskie		39,5	30,2
Makroregion Województwo Mazowieckie.....		166,4	136,2
Mazowieckie		166,4	136,2

a) Łącznie z osobami otrzymującymi świadczenia GBRZ. b) Łącznie z osobami otrzymującymi świadczenia z: MON, MS, MSWiA.

a) Including persons receiving GBRZ benefit. b) Including beneficiaries from the MND, the MJ, the MIA.

**TABL.9. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG MAKROREGIONÓW**

MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE
AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND BY MACROREGIONS

Wyszczególnienie Specification		Emeryci i renciści ogółem Retirees and pensioners in total	W tym emeryci Of which retirees	Otrzymujący renty z tytułu niezdolności do pracy Receiving disability pensions	Otrzymujący renty rodzinne Receiving survivors pensions
W tys. osób In thousand persons					
POLSKA	2020	1083,4^{a)b)}	853,8^{a)b)}	187,6	42,0
POLAND.....	2019	1120,6 ^{a)b)}	883,9 ^{b)}	194,1	42,6
Makroregion Centralny		151,7	125,7	20,3	5,7
Makroregion Południowy.....		123,2	88,8	29,7	4,7
Makroregion Wschodni		280,8	222,4	48,1	10,3
Makroregion Północno-zachodni		150,6	115,9	28,6	6,1
Makroregion Południowo-zachodni		63,0	51,1	9,6	2,3
Makroregion Północny		146,9	113,0	28,0	5,9
Maroregion Województwo Mazowieckie		166,4	136,2	23,3	6,9
2019 = 100					
POLSKA	2020	96,7	96,6	96,7	97,4
POLAND.....					
Makroregion Centralny		96,4	96,5	96,3	96,6
Makroregion Południowy.....		97,0	96,7	97,7	101,0
Makroregion Wschodni		96,4	96,1	97,0	99,4
Makroregion Północno-zachodni		97,2	97,2	96,9	98,5
Makroregion Południowo-zachodni		96,1	96,2	94,8	97,9
Makroregion Północny		97,0	97,2	95,6	98,1
Maroregion Województwo Mazowieckie		96,7	96,6	96,8	98,8

a) Łącznie z osobami otrzymującymi świadczenia GBRZ. b) Łącznie z osobami otrzymującymi świadczenia z: MON, MS, MSWiA.

a) Including persons receiving GBRZ benefit. b) Including beneficiaries from the MND, the MJ, the MIA.

TABL.10. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ, MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI I MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE, THE MINISTRY OF JUSTICE AND THE MINISTRY OF INTERIOR AND ADMINISTRATION

Wyszczególnienie Specification	Resorty ogółem Ministries total	MON MND	MS MJ	MSWiA ^{a)} MIA ^{a)}
W osobach In persons				
Emeryci i renciści ogółem..... 2020	401 575	158 933	34 108	208 534
Retirees and pensioners in total..... 2019	403 257	160 537	36 508	206 212
w tym emeryci.....	295 014	107 988	25 891	161 135
of which retirees				
Renty z tytułu niezdolności do pracy.....	25 631	11 698	2 226	11 707
Disability pensions				
Renty rodzinne.....	80 930	39 247	5 991	35 692
Survivors pensions				
	2019 = 100			
Emeryci i renciści ogółem.....	99,6	99,0	93,4	101,1
Retirees and pensioners in total				
w tym emeryci.....	100,2	99,3	94,1	101,8
of which retirees				
Renty z tytułu niezdolności do pracy.....	96,4	95,8	92,1	97,9
Disability pensions				
Renty rodzinne.....	98,6	99,1	91,3	99,3
Survivors pensions				

a) Renty z ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin obok emerytury otrzymywało 168 osób, a kwota wypłat w 2020 r. wyniosła 3 525 428 zł.

a) Pensions from the law on provision of warfare disables and soldiers as well as their families paid, besides the retirement pensions, to 168 persons; amount of payments in 2020 was 3 525 428 PLN.

TABL. 11. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ WEDŁUG ZAWODÓW^{a)} W 2020 R.
MONTHLY AVERAGE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS FROM THE NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM BY OCCUPATION^{a)} IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Emeryci i renciści ogółem w tys. osób Retirees and pensioners in thousand persons
Emeryci razem^{b)}	6 235,6
Total retirees ^{b)}	
w tym z ZUS	5 940,6
of which paid of SII	
W tym :	
Okresowe emerytury kapitałowe	446,5
Annuity retirement pensions	
pracownicy kolejowi ^{c)}	74,7
railway employees ^{c)}	
górnicy.....	200,2
miners	
nauczyciele	234,6
teachers	
osoby prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą	55,5
self-employed persons	
kombatanci	0,1
combatants	
Renciści z tytułu niezdolności do pracy razem^{b)d)}	703,7
Pensioners receiving disability pensions ^{b)d)}	
w tym z ZUS	678,1
of which paid of SII	
pracownicy kolejowi ^{c)}	9,6
railway employees ^{c)}	
górnicy	21,4
miners	
nauczyciele	28,4
teachers	
osoby prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą	27,8
self-employed persons	
inwalidzi wojenni, wojskowi, osoby represjonowane	24,5
war and military invalids, repression victims	
Osoby otrzymujące renty rodzinne razem^{b)d)}	1 297,6
Persons receiving survivors pensions total ^{b)d)}	
w tym z ZUS	1 216,6
of which paid of SII	
pracownicy kolejowi ^{c)}	53,8
railway employees ^{c)}	
górnicy	87,0
miners	
osoby prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą	29,4
self-employed persons	
inwalidzi wojenni, wojskowi, osoby represjonowane	16,6
war and military invalids, repression victims	

a) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo do świadczenia rolnego, bez emerytur pomostowych i nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. b) Łącznie z osobami pobierającymi świadczenia z MON, MS i MSWiA. c) Dotyczy świadczeń przyznanych w ramach tzw. „starych” zasad. d) Łącznie z osobami otrzymującymi renty wypadkowe finansowane z FUS, a wypłacane przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA i MS.

a) Excluding retirement and other pensions of people with simultaneous right to agricultural benefit, also excluding the bridge benefits and teachers' compensation benefits. b) Including persons receiving benefits from the MND, the MJ as well as the MIA. c) Concerns benefits under the old scheme. d) Including persons receiving accident pensions financed from the SIF and paid by the MND, the MJ as well as the MIA with retirement pensions financed from budgets of these entities.

TABL. 12. EMERYCI I RENCIŚCI JAKO ODSETEK POPULACJI MIESZKAŃCÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2000 I 2020 ROKU

RETIREES AND PENSIONERS BY VOIVODSHIPS IN 2000 AND 2020 (IN PERSONS AND AS PERCENT OF TOTAL POPULATION)

Wyszczególnienie Specification	2000		2020	
	emeryci i renciści retirees and pensioners	% populacji mieszkańców % of total population	emeryci i renciści retirees and pensioners	% populacji mieszkańców % of total population
POLSKA^{a)}	9 412 432	24,4	9 320 253	24,4
POLAND ^{a)}				
Dolnośląskie	694 938	23,4	682 168	23,6
Kujawsko-pomorskie	476 282	22,7	485 138	23,5
Lubelskie	601 868	27,0	525 098	25,1
Lubuskie	239 366	23,4	227 596	22,6
Łódzkie	689 494	26,1	636 944	26,1
Małopolskie	816 317	25,2	746 829	21,9
Mazowieckie	1 181 427	23,3	1 197 949	22,1
Opolskie	217 972	20,1	211 388	21,6
Podkarpackie	510 864	24,0	466 896	22,0
Podlaskie	291 395	23,9	271 895	23,2
Pomorskie	443 421	20,2	480 916	20,5
Śląskie	1 140 231	23,5	1 186 606	26,4
Świętokrzyskie	336 268	25,4	312 726	25,5
Warmińsko-mazurskie	306 595	20,9	309 063	21,8
Wielkopolskie	797 799	23,7	794 860	22,7
Zachodniopomorskie	357 210	20,6	381 723	22,6

a) Łącznie z emerytami i rencistami, którzy otrzymują świadczenia MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w podziale na województwa.

a) Including retirees and pensioners receiving benefits from the MND, the MI as well as the MJ, not included in the territorial distribution by voivodships.

**TABL.13. OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY
Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH^{a)} WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31grudnia
PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND DISABILITY PENSIONS FROM THE SOCIAL
INSURANCE INSTITUTION^{a)} BY SEX AND AGE

As of 31st December

WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
EMERYCI RETIREES			
OGÓŁEM 2020	5 995 243	2 367 905	3 627 338
TOTAL..... 2019	5 887 110	2 337 081	3 550 029
54 lata i mniej and less	35 080	35 033	47
55-59.....	46 958	37 990	8 968
60-64.....	1 101 527	99 016	1 002 511
65-69.....	1 912 679	855 700	1 056 979
70-74	1 414 112	651 894	762 218
75-79.....	644 275	304 710	339 565
80 lat i więcej..... and more	840 612	383 562	457 050
RENCIŚCI PENSIONERS			
OGÓŁEM 2020	664 069	446 323	217 746
TOTAL..... 2019	701 039	471 780	229 259
29 lat i mniej and less	2 725	1 930	795
30-39.....	22 254	13 976	8 278
40-49.....	86 309	50 048	36 261
50-54.....	81 021	45 760	35 261
55-59.....	142 529	80 442	62 087
60-64.....	173 293	158 808	14 485
65 lat i więcej..... and more	155 938	95 359	60 579

**TABL.14. OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY
WYPŁACANE PRZEZ KASĘ ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG
PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31grudnia

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND DISABILITY PENSIONS PAID FROM
THE AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND BY SEX AND AGE^{a)}

As of 31st December

WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
EMERYCI^{a) b)}			
RETIREES			
OGÓŁEM 2020	835 364	255 804	579 560
TOTAL..... 2019	870 148	265 074	605 074
55-59.....	12 126	—	12 126
60-64.....	109 277	17 591	91 686
65-69.....	173 493	76 710	96 783
70-74	160 132	60 504	99 628
75-79.....	110 529	34 887	75 642
80 lat i więcej..... and more	269 807	66 112	203 695
RENCIŚCI			
PENSIONERS			
OGÓŁEM 2020	186 757	98 326	88 431
TOTAL..... 2019	190 904	100 991	89 913
29 lat i mniej	311	232	79
and less			
30-39.....	3 360	1 939	1 421
40-49.....	17 387	8 450	8 937
50-54.....	21 032	10 088	10 944
55-59.....	41 132	20 109	21 023
60-64.....	53 736	36 505	17 231
65 lat i więcej..... and more	49 799	21 003	28 796

a) Bez świadczeniobiorców MON, MSWiA i MS.

a) Not included beneficiaries from the MND, the MIA and the MJ.

b) Łącznie z rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi

b) including persons receiving parental supplementary benefits

**TABL.15. OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTUR^{a)} I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY
WYPŁACANE PRZEZ MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31grudnia

PERSONS RECEIVING RETIREMENT^{a)} AND DISABILITY PENSIONS PAID FROM THE
MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE BY SEX AND AGE

As of 31st December

WIEK AGE		Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
EMERYCI RETIREEES				
OGÓŁEM	2020	109 952	109 726	226
TOTAL.....	2019	110 056	109 873	183
39 lat i mniej		566	561	5
and less				
40-44.....		3 221	3 199	22
45-49.....		8 905	8 870	35
50-54.....		11 746	11 711	35
55-59.....		13 691	13 617	74
60-64.....		15 838	15 808	30
65-69.....		17 560	17 552	8
70-74.....		17 801	17 794	7
75-79.....		10 208	10 205	3
80 lat i więcej.....		10 416	10 409	7
and more				
RENCIŚCI PENSIONERS				
OGÓŁEM	2020	11 274	11 232	42
TOTAL.....	2019	11 999	11 961	38
29 lat i mniej		23	22	1
and less				
30-39.....		327	318	9
40-49.....		664	643	21
50-54.....		533	531	2
55-59.....		662	657	5
60-64.....		1160	1 156	4
65 lat i więcej.....		7 905	7 905	–
and more				

a) Liczba obejmuje także świadczeniobiorców mających ustalone świadczenie emerytalne, ale nie pobierających go ze względu na pobieranie uposażenia 12-miesięcznego.

a) The number also consists of beneficiaries, who have retirement pension fixed, but who do not collect it due to taking 12 months salary.

**TABL.16. OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY
WYPŁACANE PRZEZ MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31grudnia

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND DISABILITY PENSIONS PAID FROM THE
MINISTRY OF JUSTICE BY SEX AND AGE

As of 31st December

WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
EMERYCI RETIREEES			
OGÓŁEM 2020	26 645	22 768	3 877
TOTAL..... 2019	25 385	21 670	3 715
39 lat i mniej and less	205	198	7
40-44.....	1 218	1 128	90
45-49.....	2 617	2 373	244
50-54.....	4 118	3 712	406
55-59.....	4 561	4 073	488
60-64.....	4 258	3 576	682
65-69.....	3 320	2 668	652
70-74.....	3 049	2 449	600
75 lat i więcej..... and more	3 299	2 591	708
RENCIŚCI PENSIONERS			
OGÓŁEM 2020	2 208	1 796	412
TOTAL..... 2019	2 219	1 814	405
29 lat i mniej and less	2	2	-
30-39.....	103	91	12
40-49.....	330	275	55
50-54.....	262	232	30
55-59.....	286	250	36
60-64.....	292	246	46
65 lat i więcej..... and more	933	700	233

**TABL.17. OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY
WYPŁACANE PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31grudnia

PERSONS RECEIVING RETERIMENT AND DISABILITY PENSIONS PAID FROM
THE MINISTRY OF INTERIOR AND ADMINISTRATION BY SEX AND AGE

As of 31st December

WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
EMERYCI RETIREEES			
OGÓŁEM 2020	161 742	144 616	17 126
TOTAL..... 2019	158 850	142 273	16 577
39 lat i mniej and less	602	567	35
40-44.....	4 509	4 140	369
45-49.....	14 167	13 244	923
50-54.....	26 221	24 980	1 241
55-59.....	26 915	25 060	1 855
60-64.....	26 836	23 680	3 156
65-69.....	22 303	18 711	3 592
70-74.....	20 039	17 580	2 459
75-79.....	8 675	7 526	1 149
80 lat i więcej..... and more	11 475	9 128	2 347
RENCIŚCI PENSIONERS			
OGÓŁEM 2020	11 590	10 039	1 551
TOTAL..... 2019	11 841	10 263	1 578
29 lat i mniej and less	27	25	2
30-39.....	295	264	31
40-49.....	1 453	1 321	132
50-54.....	1 370	1 300	70
55-59.....	1 554	1 469	85
60-64.....	1 817	1 651	166
65 lat i więcej..... and more	5 074	4 009	1 065

CZĘŚĆ II. EMERYTURY, RENTY I ŚWIADCZENIA POZAUBEZPIECZENIOWE
PART II. RETIREMENT AND OTHER PENSIONS, NON-INSURANCE BENEFITS

TABL. 18. EMERYTURY I RENTY BRUTTO^{a)} WEDŁUG INSTYTUCJI WYPŁACAJĄCYCH
GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSIONS BY INSTITUTIONS

Wyszczególnienie Specification	2005	2004=100	2010	2009=100	2015	2014=100	2018	2017=100	2019	2018=100	2020	2019=100
	w mln zł in million PLN	w % in %	w mln zł in million PLN	w % in %	w mln zł in million PLN	w % in %	w mln zł in million PLN	w % in %	w mln zł in million PLN	w % in %	w mln zł in million PLN	w % in %
POLSKA	120 666	102,2	170 879	105,5	205 804	103,1	231 450	107,1	245 112	105,9	260 558	106,3
POLAND												
Pozarolniczy system ubezpieczeń społecznych	105 704	102,9	155 131	106,0	188 773	103,2	214 410	107,7	227 740	106,2	242 664	106,6
Non-agricultural social security system												
w tym: of which:												
ZUS ^{b)}	97 179,9 ^{c)}	102,9	142 840,8	105,9	172 908,8	103,3	198 221,1	108,3	210 620,1	106,3	224 775,6	106,7
SII ^{b)}												
MON	4 006,1 ^{c)}	102,3	5 288,0	106,0	6 389,8	100,9	6 643,2	103,2	7 024,4	105,7	7 090,9	100,9
MND												
MSWiA	3 919,2 ^{c)}	102,7	6 047,5	107,0	8 157,3	102,6	8 113,1	97,9	8 573,0	105,7	9 165,7	106,9
MIA												
MS	598,6	103,3	954,8	111,0	1 316,8	102,6	1 432,5	104,7	1 522,8	106,3	1 631,5	107,1
MJ												
KRUS	14 962	97,7	15 748	101,0	17 031	102,3	17 040	100,7	17 372	102,0	17 894	103,0
ASIF												

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt.5, str. 29. b) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi przez ministerstwa. c) Łącznie z kwotą jednorazowej wypłaty dla osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w kwocie nie wyższej niż kwota najniższej emerytury lub renty.

a) See methodological notes, point 5, p.32 b) Including accident pensions financed from SIF, paid from the MND ,the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions paid from the MND, the MIA, and the MJ not included by ministries. c) Including one-off payment for persons receiving retirement and other pensions in the amount not higher than the lowest retirement or other pension.

TABL. 19. EMERYTURY I RENTY BRUTTO^{a)} Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2020 R.

GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSIONS FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY VOIVODSHIPS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Emerytury i renty ogółem Retirement and other pensions in total		W tym emerytury Of which retirement pensions	
	w tys. zł in thousands PLN	2019 = 100	w tys. zł in thousands PLN	2019 = 100
POLSKA ^{b)c)d)}	224 775 618,8	106,7	176 401 737,9	107,8
POLAND ^{b)c)d)}				
Województwa razem ^{e)}	224 774 179,9	106,7	176 401 737,9	107,8
Voivodships total ^{e)}				
Dolnośląskie	18 638 513,1	106,6	14 802 682,7	107,7
Kujawsko-pomorskie	10 990 190,9	107,0	8 410 503,3	108,1
Lubelskie	10 043 063,4	107,6	7 859 344,8	109,0
Lubuskie	5 677 059,0	107,0	4 403 322,9	108,3
Łódzkie	14 582 794,1	106,7	11 907 123,9	107,5
Małopolskie	18 497 032,1	106,5	14 371 808,8	107,7
Mazowieckie	30 795 358,9	107,4	25 587 795,8	108,3
Opolskie	5 349 657,2	107,0	4 290 426,0	107,8
Podkarpackie	10 267 673,6	107,2	8 014 203,5	108,2
Podlaskie	5 071 612,7	107,9	4 136 172,9	109,0
Pomorskie	12 650 510,4	107,0	9 928 061,6	108,1
Śląskie	39 698 735,3	105,2	29 731 147,8	106,0
Świętokrzyskie	6 550 798,5	106,9	5 165 228,9	107,9
Warmińsko-mazurskie	7 059 133,9	107,5	5 503 835,4	109,0
Wielkopolskie	19 006 037,3	107,2	14 426 435,4	108,4
Zachodniopomorskie	9 896 009,4	107,0	7 863 644,4	108,0

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego, bez emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. c) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w podziale na województwa. d) Łącznie z kwotą okresowej emerytury kapitałowej ze środków zgromadzonych w OFE. e) Przymiarowanie do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) Excluding retirement and other pensions of persons with simultaneous right to agricultural benefit, also excluding the bridge benefits and teachers' compensation benefits. c) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pension from the MND, the MIA, and the MJ not included in the territorial distribution by voivodships. d) Including annuity retirement pension from the means gathered in the Open Pension Fund. e) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension.

**TABL. 20. RENTY BRUTTO^{a)} Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2020 R.**

GROSS^{a)} PENSIONS FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY VOIVODSHIPS
IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions		Renty rodzinne Survivors pensions	
	w tys. zł in thousand PLN	2019 = 100	w tys. zł in thousand PLN	2019 = 100
POLSKA^{b)c)}	16 257 585,4	99,9	32 116 295,5	104,8
POLAND ^{b)c)}				
Województwa razem^{d)}	16 256 146,5	99,9	32 116 295,5	104,8
Voivodships total ^{d)}				
Dolnośląskie	1 280 462,4	98,6	2 555 368,0	104,7
Kujawsko-pomorskie	950 996,2	101,7	1 628 691,5	104,9
Lubelskie	938 828,2	99,6	1 244 890,5	105,6
Lubuskie	552 661,0	99,7	721 075,1	105,2
Łódzkie	812 718,2	99,5	1 862 952,0	104,7
Małopolskie	1 445 766,0	99,4	2 679 457,3	104,8
Mazowieckie	1 593 534,7	99,5	3 614 028,5	105,0
Opolskie	240 097,0	99,0	819 134,2	105,2
Podkarpackie	811 183,1	101,3	1 442 287,0	105,4
Podlaskie	346 848,1	101,0	588 591,8	105,2
Pomorskie	860 963,6	99,3	1 861 485,1	104,8
Śląskie	2 970 159,1	99,5	6 997 428,5	104,3
Świętokrzyskie	426 444,9	100,0	959 124,8	104,5
Warmińsko-mazurskie	590 789,3	99,0	964 509,3	104,9
Wielkopolskie	1 737 835,6	101,1	2 841 766,4	105,3
Zachodniopomorskie	696 859,2	100,8	1 335 505,8	104,9

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, s. 29. b) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego.

c) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w podziale na województwa.

d) Przynależność do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) Excluding retirement and other pensions of persons with simultaneous right to agricultural benefit. c) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ not included in the territorial distribution by voivodships. d) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension.

**TABL. 21. EMERYTURY I RENTY BRUTTO^{a)} Z KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW^{b)c)} W 2020 R.
GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSIONS FROM THE AGRICULTURAL SOCIAL
INSURANCE FUND BY VOIVODSHIPS^{b)c)} IN 2020**

Wyszczególnienie Specification	Emerytury i renty ogółem ^{d)e)} Retirement and other pensions in total ^{d)e)}		W tym emerytury Of which retirement pensions	
	w tys. zł in thousands PLN	2019 = 100	w tys. zł in thousands PLN	2019 = 100
POLSKA..... POLAND	17 894 472,6	103,0	14 175 944,0	102,4
Dolnośląskie	700 752,5	101,5	561 232,0	101,2
Kujawsko-pomorskie	1 204 120,7	103,5	942 894,9	103,2
Lubelskie	2 316 163,7	103,0	1 839 286,3	102,4
Lubuskie	268 995,4	100,5	209 384,5	99,6
Łódzkie	1 524 018,0	102,9	1 273 613,8	102,4
Małopolskie	1 471 767,4	104,1	1 033 934,6	103,1
Mazowieckie	2 695 786,0	103,3	2 206 144,9	102,7
Opolskie	374 696,1	101,2	323 126,0	100,9
Podkarpackie	1 033 546,6	102,7	799 052,2	101,9
Podlaskie	1 279 526,0	103,1	1 043 804,3	102,2
Pomorskie	582 732,5	103,7	435 629,3	103,3
Śląskie	582 672,6	100,2	489 919,9	99,4
Świętokrzyskie	969 069,0	103,0	783 309,8	102,7
Warmińsko-mazurskie	665 126,5	103,0	509 054,3	102,6
Wielkopolskie	1 816 523,0	103,9	1 402 196,5	103,4
Zachodniopomorskie	403 575,1	101,8	317 959,0	101,4

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 2 i 5, str. 29. b) Łącznie z wypłatami emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia pracowniczego finansowanego z FUS oraz łącznie ze świadczeniami rentowymi inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych finansowanymi z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa (75313).

c) bez wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. d) Łącznie z GBRZ-tami. e) Łącznie ze świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych niewidomych ofiar wojny w kwocie 103,3 tys.zł. f) Łącznie z wypłatami świadczeń rolnych z: MON (917,5 tys. zł), MS (430,8 tys. zł), MSWiA (4 053,3 tys. zł).

a) See methodological notes, point 2 and 5, p. 32. b) Including payment retirement and other pensions of people with simultaneous right to employee benefit financed from the SIF and including pension benefits of war and military invalids, repressed persons financed from the separate chapter of the state budget 75313.c) without payments of a one-off cash benefit referred to in the Act of April 2019 on a one-off cash benefit for pensioners in 2019. d) Including amount GBRZ benefits. e) Including amount of 103,3 thousand PLN cash benefits for blind civil victims of warfare. f) Including agricultural benefits paid from: the MND (917,5 thousand PLN) , the MJ (430,8 thousand PLN) and MIA (4 053,3 thousand PLN).

**TABL. 22. RENTY BRUTTO^{a)} Z KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
WEDŁUG WOJEWÓDZTW^{b)} W 2020 R.
GROSS^{a)} PENSIONS FROM THE AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND
BY VOIVODSHIPS^{b)} IN 2020**

Wyszczególnienie Specification	Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions		Renty rodzinne ^{c)} Survivors pensions ^{c)}	
	w tys. zł in thousands PLN	2019 = 100	w tys. zł in thousands PLN	2019 = 100
POLSKA	2 829 014,5	104,6	889 410,7	108,0
POLAND				
Dolnośląskie	107 841,1	101,7	31 679,3	106,8
Kujawsko-pomorskie	203 035,3	103,7	58 190,4	106,9
Lubelskie	367 870,7	104,7	108 988,4	107,8
Lubuskie	47 275,5	103,3	12 335,3	105,8
Łódzkie	171 835,4	104,6	78 546,3	107,4
Małopolskie	367 301,7	105,8	70 531,1	110,2
Mazowieckie	348 221,6	104,8	141 408,2	108,2
Opolskie	36 024,7	102,3	15 545,3	106,2
Podkarpackie	185 515,1	104,9	48 972,7	109,2
Podlaskie	170 582,9	106,4	65 105,2	108,7
Pomorskie	112 371,6	104,1	34 731,6	107,6
Śląskie	72 518,3	104,2	20 234,4	109,9
Świętokrzyskie	138 218,0	103,6	47 529,9	107,4
Warmińsko-mazurskie	113 710,1	103,3	42 362,1	107,5
Wielkopolskie	322 366,1	105,2	91 960,4	107,9
Zachodniopomorskie	64 326,4	102,6	21 289,8	105,3

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 2 i 5, str. 29. b) Łącznie z wypłatami emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia pracowniczego finansowanego z FUS oraz łącznie ze świadczeniami rentowymi inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych finansowanymi z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa (75313).

c) Łącznie z rentami socjalnymi w kwocie 169 950,9 tys. zł.

a) See methodological notes, point 2 and 5, p.32. b) Including payment retirement and other pensions of people with simultaneous right to employee benefit financed from the SIF and including pension benefits of war and military invalids, repressed persons financed from the separate chapter of the state budget 75313.c) Including social pensions in the amount of 169 950,9 thousand PLN.

**TABL.23. EMERYTURY I RENTY BRUTTO^{a)} Z MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ,
MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI I MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSIONS FROM THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE,
THE MINISTRY OF JUSTICE AND THE MINISTRY OF INTERIOR AND ADMINISTRATION

Wyszczególnienie Specification	Resorty ogółem Ministries total	MON ^{b)} MND ^{b)}	MS MJ	MSWiA ^{c)d)} MIA ^{c)d)}
w zł in PLN				
Emerytury i renty ogółem..... 2020	17 888 147 274	7 090 916 962	1 631 541 724	9 165 688 588
Retirement and other pensions in total 2019	17 120 225 722	7 024 395 850	1 522 794 824	8 573 035 048
W tym emerytury Of which retirement pensions	14 025 413 621	5 132 574 210	1 338 593 138	7 554 246 273
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions	986 576 287	478 959 066	85 049 111	422 568 110
Renty rodzinne Survivors pensions	2 876 157 366	1 479 383 686	207 899 475	1 188 874 205
2019 = 100				
Emerytury i renty ogółem..... 2020	104,5	100,9	107,1	106,9
Retirement and other pensions in total				
W tym emerytury Of which retirement pensions	105,4	101,8	107,7	107,6
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions	99,5	96,1	104,9	102,5
Renty rodzinne Survivors pensions	102,0	99,7	104,3	104,5

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29, b) Kwoty świadczeń łącznie ze świadczeniem jednorazowym i świadczeniem uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, c) Kwoty świadczeń z dodatkami pielęgnacyjnymi i dodatkami dla sierot zupełnych. d) Renty z ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin obok emerytury otrzymywały w 2020 roku 168 osób na kwotę 3 525 428 zł.

a) See methodological notes, point 5, p.32. b) The amount of benefits including the one-off benefit and the supplementary benefit for persons incapable of living independently c) Including nursing supplement and supplement for double orphans. d) Pensions from the law on provision of warfare disables and soldiers as well as their families paid, besides the retirement pension, to 168 persons; amount of payments in 2020 was 3 525 428 PLN.

TABL.24. LICZBA EMERYTÓW Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI ŚWIADCZEŃ W MARCU W LATACH 2012-2019

NUMBER OF RETIREES FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY BENEFIT AMOUNT IN MARCH IN 2012-2019

Wysokość świadczeń brutto w zł Gross benefit amount in PLN	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	w tys. osób in thousand persons							
OGÓŁEM TOTAL	4 949,8	4 970,5	4 944,2	4 998,6	5 082,3	5 165,1	5 572,0	5 754,8
500,00 i mniej 500,00 and less	2,3	2,8	3,6	4,4	7,0	11,4	20,1	26,4
500,01 – 700,00	39,6	36,0	38,0	34,9	34,4	44,1	47,3	54,7
700,01 – 900,00	213,2	190,5	181,2	164,2	158,0	105,0	107,7	113,9
900,01 – 1000,00	189,4	95,2	89,1	81,3	80,3	128,8	49,6	50,2
1000,01 – 1200,00	444,4	433,8	397,7	351,3	338,9	255,3	309,4	243,1
1200,01 – 1400,00	624,6	544,9	505,2	468,0	454,9	504,3	495,2	413,5
1400,01 – 1600,00	681,8	636,2	603,5	585,7	578,1	568,2	549,0	502,3
1600,01 – 1800,00	614,4	611,6	595,5	602,1	604,4	603,3	614,2	605,5
1800,01 – 2000,00	506,2	528,2	524,2	538,6	546,0	550,5	580	604,2
2000,01 – 2200,00	392,4	427,1	433,8	453,7	464,5	472,8	509,2	543,2
2200,01 – 2400,00	289,3	328,9	341,7	365,0	377,6	388,2	430,7	468,3
2400,01 – 2600,00	207,3	243,5	258,8	281,8	294,8	306,7	351,7	388,1
2600,01 – 2800,00	149,7	178,4	191,7	211,6	225,2	237,7	280,5	312,6
2800,01 – 3000,00	114,9	132,9	144,0	158,7	169,8	181,7	221,5	249,8
3000,01 – 3200,00	95,1	105,6	113,1	123,8	133,5	143,2	175,6	200,7
3200,01 – 3400,00	84,1	92,1	95,6	102,1	108,5	115,5	141,0	163,2
3400,01 – 3600,00	71,9	78,6	81,4	86,6	91,6	96,2	117,7	134,4
3600,01 – 3800,00	61,0	67,8	71,4	75,1	78,1	81,7	97,3	111,3
3800,01 – 4000,00	50,4	59,1	62,4	66,0	68,4	71,4	84,5	94,9
4000,01 – 4500,00	117,8	177,3	212,3	243,7	268,3	132,9	159,4	182,0
4500,01 – 5000,00	x	x	x	x	x	78,7	99,7	117,5
5000 i więcej 5000 and more	x	x	x	x	x	87,5	130,8	174,8

W latach 2012-2016 ostatnią kategorią była "4000,01 i więcej".

In 2012-2016, the last category was "4000.01 and more".

TABL.25. LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH^{a)}
WEDŁUG PŁCI ORAZ WYSOKOŚCI ŚWIADCZEŃ W MARCU 2020 ROKU
NUMBER OF RETIREES AND OTHER PENSIONERS FROM THE SOCIAL INSURANCE
INSTITUTION^{a)} BY SEX AND BENEFIT AMOUNT IN MARCH OF 2020

Wysokość świadczeń brutto w zł Gross benefit amount in PLN	Emeryci ^{b)} Retirees ^{b)}			Otrzymujący renty z tytułu niezdolności do pracy Receiving disability pensions			Otrzymujący renty rodzinne Receiving survivors pensions	
	w tys. osób in thousand persons	w % in %	kobiety w tys. women in thousands	w tys. osób in thousand persons	w % in %	kobiety w tys. women in thousands	w tys. osób in thousand persons	w % in %
OGÓŁEM TOTAL	5 907,7	100,0	3 564,6	680,9	100,0	222,2	1 220,0	100,0
500,00 i mniej 500,00 and less	29,4	0,5	19,7	-	-	-	-	-
500,01 – 700,00	58,2	1,0	48,5	-	-	-	-	-
700,01 – 900,00	114,9	1,9	101,3	75,6	11,1	34,7	-	-
900,01 – 1000,00	54,0	0,9	46,4	28,6	4,2	9,9	-	-
1000,01 – 1200,00	186,6	3,2	165,0	120,9	17,8	44,9	86,4	7,1
1200,01 – 1400,00	249,2	4,2	217,5	63,9	9,4	17,8	58,6	4,8
1400,01 – 1600,00	539,9	9,1	458,9	95,6	14,0	30,9	142,8	11,7
1600,01 – 1800,00	573,0	9,7	476,3	45,6	6,7	10,0	146,6	12,0
1800,01 – 2000,00	613,6	10,4	477,0	32,7	4,8	7,0	159,0	13,0
2000,01 – 2200,00	557,9	9,4	381,7	28,4	4,2	5,8	153,7	12,6
2200,01 – 2400,00	486,1	8,2	284,3	21,5	3,2	6,1	111,2	9,1
2400,01 – 2600,00	416,5	7,0	211,1	18,6	2,7	5,6	83,2	6,8
2600,01 – 2800,00	343,3	5,8	153,6	16,8	2,5	5,8	61,0	5,0
2800,01 – 3000,00	281,4	4,8	114,2	17,3	2,5	7,2	45,3	3,7
3000,01 – 3200,00	229,3	3,9	85,6	16,4	2,4	7,1	36,5	3,0
3200,01 – 3400,00	189,1	3,2	66,6	14,6	2,1	5,9	31,0	2,5
3400,01 – 3600,00	155,8	2,6	52,2	13,3	2,0	5,1	25,6	2,1
3600,01 – 3800,00	130,7	2,2	41,0	11,1	1,6	4,6	22,1	1,8
3800,01 – 4000,00	109,2	1,8	32,8	9,9	1,4	3,9	18,1	1,5
4000,01 – 4500,00	212,4	3,6	56,8	16,4	2,4	5,2	25,0	2,1
4500,01 – 5000,00	140,5	2,4	32,4	9,5	1,4	2,1	8,3	0,7
5000 i więcej 5000 and more	236,7	4,0	41,7	24,2	3,6	2,7	5,9	0,5

a) bez osób posiadających prawo do świadczenia rolniczego b) Łącznie z okresowymi emeryturami kapitałowymi finansowanymi z FUS, bez emerytur pomostowych.

a) Excluding persons with simultaneous right to agricultural benefits. b) Including an amount of periodic pensions financed from the Social Insurance Fund (FUS), excluding the bridge benefits.

TABL. 26. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} WEDŁUG INSTYTUCJI WYPŁACAJĄCYCH

 MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION BY INSTITUTIONS

Wyszczególnienie Specification	2005	2004=100	2010	2009=100	2015	2014=100	2018	2017=100	2019	2018=100	2020	2019=100
	w zł in PLN	w % in %	w zł in PLN	w % in %	w zł in PLN	w % in %	w zł in PLN	w % in %	w zł in PLN	w % in %	w zł in PLN	w % in %
Pozarolniczy system ubezpieczeń społecznych.....	1 170,74	102,6	1 642,90	106,5	2 049,26	102,9	2 221,90	103,9	2 327,07	104,7	2 455,07	105,5
Non-agricultural social security system												
w tym: of which:												
ZUS ^{b)}	1 127,23 ^{c)}	102,8	1 588,95	106,5	1 980,96	103,0	2 161,65	104,3	2 264,06	104,7	2 390,64	105,6
SII ^{b)}												
MON	2 177,90 ^{c)}	97,9	2 745,24	105,6	3 229,08	101,7	3 418,94	103,7	3 646,31	106,7	3 717,97	102,0
MND												
MSWiA	2 009,61 ^{c)}	101,9	2 673,74	104,6	3 302,53	102,2	3 296,14	98,5	3 464,50	105,1	3 662,76	105,7
MIA												
MS	2 080,7	101,1	2 802,12	107,5	3 434,15	102,0	3 626,17	103,2	3 791,90	104,6	3 986,27	105,1
MJ												
KRUS	758,11	101,5	954,68	104,8	1 179,63	103,0	1 226,85	102,2	1 291,86	105,3	1 376,40	106,5
ASIF												

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi przez ministerstwa. c) Łącznie z kwotą jednorazowej wypłaty dla osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w kwocie nie wyższej niż kwota najniższej emerytury lub renty.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ not included by ministries. c) Including one-off payment for persons receiving retirement and other pensions in the amount not higher than the lowest retirement or other pension.

TABL. 27. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2020 R.

MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY VOIVODSHIPS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Emerytura i renta ogółem Retirement and other pension in total		W tym emerytura Of which retirement pension	
	w zł in PLN	2019 = 100	w zł in PLN	2019 = 100
POLSKA^{b)c)d)}	2 390,64	105,6	2 474,54	105,2
POLAND ^{b)c)d)}				
Województwa razem^{e)}	2 390,65	105,6	2 474,54	105,2
Voivodships total ^{e)}				
Dolnośląskie	2 422,05	105,7	2 484,28	105,4
Kujawsko-pomorskie	2 219,07	105,7	2 327,44	105,3
Lubelskie	2 170,28	105,9	2 250,32	105,3
Lubuskie	2 224,21	106,0	2 297,82	105,5
Łódzkie	2 232,68	105,7	2 314,46	105,3
Małopolskie	2 351,94	105,7	2 425,04	105,3
Mazowieckie	2 487,78	105,9	2 590,44	105,4
Opolskie	2 354,95	105,7	2 426,30	105,3
Podkarpackie	2 120,64	106,2	2 217,10	105,5
Podlaskie	2 178,78	105,7	2 244,27	105,3
Pomorskie	2 364,06	105,7	2 447,75	105,3
Śląskie	2 864,70	104,9	2 948,28	104,6
Świętokrzyskie	2 152,28	105,8	2 232,37	105,3
Warmińsko-mazurskie	2 182,02	105,8	2 275,67	105,3
Wielkopolskie	2 320,35	105,8	2 428,30	105,3
Zachodniopomorskie	2 301,75	105,6	2 370,50	105,2

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego, bez emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. c) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w podziale na województwa. d) Łącznie z okresową emeryturą kapitałową. e) Przyporządkowanie do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) Excluding retirement and other pensions of persons with simultaneous right to agricultural benefit, also excluding the bridge benefits and teachers' compension benefits. c) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pension from the MND, the MIA, and the MJ not included in the territorial distribution by voivodships. d) Including temporary capital retirement pension from the means gathered in the OPF. e) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension.

**TABL. 28. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA RENTA BRUTTO^{a)} Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2020 R.**

MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} PENSION FROM THE SOCIAL INSURANCE
INSTITUTION BY VOIVODSHIPS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Renta z tytułu niezdolności do pracy Disability pension		Renta rodzinna Survivors pension	
	w zł in PLN	2019 = 100	w zł in PLN	2019 = 100
POLSKA^{b)c)}	1 997,97	107,0	2 199,84	105,8
POLAND ^{b)c)}				
Województwa razem^{d)}	1 998,07	107,0	2 199,84	105,8
Voivodships total ^{d)}				
Dolnośląskie	2 123,02	106,7	2 254,04	105,8
Kujawsko-pomorskie	1 779,98	106,5	2 023,95	105,9
Lubelskie	1 893,18	107,6	1 947,89	106,4
Lubuskie	1 976,14	107,1	2 023,07	106,2
Łódzkie	1 716,82	106,9	2 039,44	106,1
Małopolskie	2 103,64	107,7	2 142,01	105,9
Mazowieckie	1 872,98	107,7	2 190,25	106,1
Opolskie	1 969,30	107,7	2 147,48	106,0
Podkarpackie	1 720,97	108,8	1 908,52	106,3
Podlaskie	1 851,78	106,8	1 978,95	106,0
Pomorskie	1 976,61	106,7	2 165,47	105,7
Śląskie	2 506,22	105,6	2 703,23	105,1
Świętokrzyskie	1 797,12	108,2	1 947,17	106,0
Warmińsko-mazurskie	1 814,76	106,6	1 964,21	106,0
Wielkopolskie	1 940,28	107,2	2 098,22	105,9
Zachodniopomorskie	1 981,31	107,2	2 118,76	106,0

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, s. 29. b) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego. c) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w podziale na województwa. d) Przeprowadzenie do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) Excluding retirement and other pensions of persons with simultaneous right to agricultural benefit. c) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ not included in the territorial distribution by voivodships. d) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension.

**TABL.29. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW^{b)} (W ZŁ)**
MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION FROM THE
SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY MACROREGIONS^{b)} (IN PLN)

Wyszczególnienie Specification	Emerytura i renta ogółem Retirement and other pension in total	W tym emerytura Of which retirement pension
POLSKA^{c)d)} 2020	2 390,64	2 474,54
POLAND ^{c)d)} 2019	2 264,06	2 352,91
Makroregion Centralny.....	2 207,12	2 289,00
Łódzkie	2 232,68	2 314,46
Świętokrzyskie	2 152,28	2 232,37
Makroregion Południowy.....	2 679,06	2 754,60
Małopolskie	2 351,94	2 425,04
Śląskie	2 864,70	2 948,28
Makroregion Wschodni.....	2 151,58	2 235,66
Lubelskie	2 170,28	2 250,32
Podkarpackie	2 120,64	2 217,10
Podlaskie	2 178,78	2 244,27
Makroregion Północno-zachodni.....	2 298,72	2 388,76
Lubuskie	2 224,21	2 297,82
Wielkopolskie	2 320,35	2 428,30
Zachodniopomorskie	2 301,75	2 370,50
Makroregion Południowo-zachodni.....	2 406,76	2 471,01
Dolnośląskie	2 422,05	2 484,28
Opolskie	2 354,95	2 426,30
Makroregion Północny.....	2 267,52	2 363,40
Kujawsko-pomorskie	2 219,07	2 327,44
Pomorskie	2 364,06	2 447,75
Warmińsko-mazurskie	2 182,02	2 275,67
Makroregion Województwo Mazowieckie.....	2 487,78	2 590,44
Mazowieckie.....	2 487,78	2 590,44

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5 str. 29. b) Przyporządkowanie do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy. c) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego, bez emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. d) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w podziale na województwa.

a) See methodological notes, point 5. p. 32. b) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension, c) Excluding retirement and other pensions of persons with simultaneous right to agricultural benefit also excluding the bridge benefits and teachers' compensation benefits. d) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ not included in the territorial distribution by voivodships.

TABL.30. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG MAKROREGIONÓW^{b)}

MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY MACROREGIONS^{b)}

Wyszczególnienie Specification	Emerytura i renta ogółem Retirement and other pension in total	W tym emerytura Of which retirement pension	Renta z tytułu niezdolności do pracy Disability pension	Renta rodzinna Survivors pension	
W zł In PLN					
POLSKA^{c)d)}	2020	2 390,64	2 474,54	1 997,97	2 199,84
POLAND ^{c)d)}	2019	2 264,06	2 352,91	1 867,10	2 079,38
Makroregion Centralny		2 207,12	2 289,00	1 743,61	2 007,11
Makroregion Południowy.....		2 679,06	2 754,60	2 358,45	2 520,38
Makroregion Wschodni		2 151,58	2 235,66	1 816,16	1 935,76
Makroregion Północno-zachodni		2 298,72	2 388,76	1 956,28	2 092,31
Makroregion Południowo-zachodni		2 406,76	2 471,01	2 097,17	2 227,22
Makroregion Północny		2 267,52	2 363,40	1 854,83	2 066,79
Makroregion Województwo Mazowieckie		2 487,78	2 590,44	1 872,98	2 190,25
2019 = 100					
POLSKA^{c)d)}		105,6	105,2	107,0	105,8
POLAND ^{c)d)}					
Makroregion Centralny		105,7	105,3	107,3	106,0
Makroregion Południowy.....		105,1	104,8	106,4	105,3
Makroregion Wschodni		106,0	105,4	107,9	106,3
Makroregion Północno-zachodni		105,8	105,3	107,2	106,0
Makroregion Południowo-zachodni		105,7	105,3	106,8	105,9
Makroregion Północny		105,7	105,3	106,5	105,8
Makroregion Województwo Mazowieckie		105,9	105,4	107,7	106,1

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5 str. 29. b) Przyporządkowanie do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty emerytury bądź renty dla danego świadczeniobiorcy. c) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego, bez emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

d) Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w podziale na województwa.

a) See methodological notes, point 5. p. 32. b) Assignment to the voivodship by a branch of the SII paying particular retirement or other pension, c) Excluding retirement and other pensions of persons with simultaneous right to agricultural benefit also excluding the bridge benefits and teachers' compension benefits. d) Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ not included in the territorial distribution by voivodships.

**TABL. 31. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} Z KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW^{b)c)} W 2020 R.
MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION FROM THE
AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND BY VOIVODSHIPS^{b)c)} IN 2020**

Wyszczególnienie Specification	Emerytura i renta ogółem ^{d)e)} Retirement and other pension in total ^{d)e)}		W tym emerytura Of which retirement pension	
	w zł in PLN	2019 = 100	w zł in PLN	2019 = 100
POLSKA POLAND	1376,40^{f)}	106,5	1383,58^{f)}	106,0
Dolnośląskie	1 428,17	105,6	1 458,93	105,0
Kujawsko-pomorskie	1 385,57	106,6	1 384,13	106,1
Lubelskie	1 383,90	106,7	1 390,56	106,3
Lubuskie	1 504,97	105,5	1 554,37	104,8
Łódzkie	1 370,76	106,6	1 361,22	106,2
Małopolskie	1 341,18	106,8	1 366,87	106,1
Mazowieckie	1 350,09	106,8	1 349,87	106,3
Opolskie	1 413,98	105,6	1 416,46	105,2
Podkarpackie	1 358,20	107,1	1 370,88	106,5
Podlaskie	1 368,46	106,9	1 368,01	106,5
Pomorskie	1 388,11	106,6	1 397,27	105,9
Śląskie	1 527,84	104,8	1 581,93	104,2
Świętokrzyskie	1 366,71	107,0	1 367,81	106,4
Warmińsko-mazurskie	1 404,38	106,8	1 403,40	106,0
Wielkopolskie	1 348,26	106,4	1 353,68	105,9
Zachodniopomorskie	1 434,52	105,9	1 445,41	105,2

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 2 i 5, str. 29. b) Łącznie ze świadczeniami rentowymi osób posiadających prawo także do świadczenia pracowniczego finansowanego z FUS oraz łącznie ze świadczeniami inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych finansowanymi z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa 75313. c) Bez wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r.

d) Łącznie z GBRZ-tami. e) Łącznie ze świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych niewidomych ofiar wojny. f) Łącznie z wypłatami świadczeń rolnych z MON, MS, MSWiA.

a) See methodological notes, point 2 and 5, p. 32. b) Including payment pensions of people with simultaneous right to employee benefit financed from the SIF and including pension benefits of war and military invalids, repressed persons financed from the separate chapter of the state budget 75313. c) without payments of a one-off cash benefit referred to in the Act of April 2019 on a one-off cash benefit for pensioners in 2019. d) Including amount GBRZ benefits. e) Including amount of cash benefits for blind civil victims of warfare. f) Including agricultural benefits paid from: the MND the MJ and MIA.

d) Including GBRZ benefit. e) Including cash benefits for blind civil victims of warfare. f) Including agricultural benefits payments from the MND, the MJ and the MIA.

**TABL. 32. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA RENTA BRUTTO^{a)} Z KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW^{b)c)} W 2020 R.
MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} PENSION FROM THE AGRICULTURAL SOCIAL
INSURANCE FUND BY VOIVODSHIPS^{b)c)} IN 2020**

Wyszczególnienie Specification	Renta z tytułu niezdolności do pracy Disability pension		Renta rodzinna ^{d)} Survivors pension ^{d)}	
	w zł in PLN	2019 = 100	w zł in PLN	2019 = 100
POLSKA	1 256,67	108,2	1 765,22	109,4
POLAND				
Dolnośląskie	1 239,61	107,3	1 669,09	109,1
Kujawsko-pomorskie	1 279,54	107,8	1 996,10	110,1
Lubelskie	1 266,08	108,2	1 804,65	108,6
Lubuskie	1 271,46	107,7	1 801,04	108,9
Łódzkie	1 269,63	107,2	1 923,98	112,4
Małopolskie	1 234,94	108,2	1 620,77	108,8
Mazowieckie	1 246,99	108,3	1 700,29	109,5
Opolskie	1 280,15	107,9	1 780,68	108,6
Podkarpackie	1 235,32	108,9	1 754,48	110,0
Podlaskie	1 250,91	108,2	1 827,05	109,1
Pomorskie	1 262,01	108,3	1 828,94	109,3
Śląskie	1 226,15	107,4	1 614,75	110,2
Świętokrzyskie	1 273,18	109,4	1 708,79	109,5
Warmińsko-mazurskie	1 294,59	109,7	1 838,31	108,4
Wielkopolskie	1 258,50	108,0	1 662,40	109,1
Zachodniopomorskie	1 277,36	108,1	1 936,50	108,5

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Łącznie ze świadczeniami rentowymi osób posiadających prawo także do świadczenia pracowniczego finansowanego z FUS ze świadczeniami rentowymi inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych finansowanych z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa 75313. c) Bez wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r.

d) Łącznie z rentami socjalnymi.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) Including payment pensions of people with simultaneous right to employee benefit financed from the SIF and including pension benefits of war and military invalids, repressed persons financed from the separate chapter of the state budget 75313. c) without payments of a one-off cash benefit referred to in the Act of April 2019 on a one-off cash benefit for pensioners in 2019. d) Including social pensions.

**TABL.33. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} Z KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG MAKROREGIONÓW^{b)}(c) (W ZŁ)
MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION FROM THE
AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND BY MACROREGIONS^{b)}(c) (IN PLN)**

Wyszczególnienie Specification		Emerytura i renta ogółem ^{d)e)} Retirement and other pension in total ^{d)e)}	W tym emerytura Of which retirement pension
POLSKA	2020	1376,40^{f)}	1383,58^{f)}
POLAND	2019	1 291,86	1305,04
Makroregion Centralny.....		1 369,18	1 363,72
Łódzkie		1 370,76	1 361,22
Świętokrzyskie		1 366,71	1 367,81
Makroregion Południowy.....		1 389,33	1 429,35
Małopolskie		1 341,18	1 366,87
Śląskie		1 527,84	1 581,93
Makroregion Wschodni.....		1 373,82	1 379,82
Lubelskie		1 383,90	1 390,56
Podkarpackie		1 358,20	1 370,88
Podlaskie		1 368,46	1 368,01
Makroregion Północno-zachodni.....		1 377,16	1 387,62
Lubuskie		1 504,97	1 554,37
Wielkopolskie		1 348,26	1 353,68
Zachodniopomorskie		1 434,52	1 445,41
Makroregion Południowo-zachodni.....		1 423,18	1 443,13
Dolnośląskie		1 428,17	1 458,93
Opolskie		1 413,98	1 416,46
Makroregion Północny.....		1 391,22	1 392,30
Kujawsko-pomorskie		1 385,57	1 384,13
Pomorskie		1 388,11	1 397,27
Warmińsko-mazurskie		1 404,38	1 403,40
Makroregion Województwo Mazowieckie.....		1 350,09	1 349,87
Mazowieckie.....			

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Łącznie z wypłatami emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia pracowniczego finansowanego z FUS oraz łącznie ze świadczeniami rentowymi inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych finansowanymi z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa 75313. c) Bez wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. d) Łącznie z GBRZ. e) Łącznie ze świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych niewidomych ofiar wojny. f) Łącznie z wypłatami świadczeń rolnych przez MON, MS, MSWiA.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) Including payment retirement and other pensions of people with simultaneous right to employee benefit financed from the SIF and including pension benefits of war and military invalids, repressed persons financed from the separate chapter of the state budget 75313. c) without payments of a one-off cash benefit referred to in the Act of April 2019 on a one-off cash benefit for pensioners in 2019. d) Including GBRZ benefit. e) Including cash benefits for blind civil victims of warfare. f) Including agricultural benefits payments from the MND, the MJ and the MIA.

**TABL.34. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} Z KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WEDŁUG MAKROREGIONÓW^{b)c)}**

MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION FROM THE
AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND BY MACROREGIONS^{b)c)}

Wyszczególnienie Specification	Emerytura i renta ogółem ^{d)e)} Retirement and other pension in total ^{d)e)}	W tym emerytura Of which retirement pension	Renta z tytułu niezdolności do pracy Disability pension	Renta rodzinna ^{f)} Survivors pension ^{f)}
W zł In PLN				
POLSKA 2020	1 376,40^{g)}	1 383,58^{g)}	1 256,67	1 765,22
POLAND 2019	1 291,86 ^{g)}	1 305,04 ^{g)}	1 161,66	1 613,51
Makroregion Centralny	1 369,18	1 363,72	1 271,17	1 836,77
Makroregion Południowy.....	1 389,33	1 429,35	1 233,48	1 619,66
Makroregion Wschodni	1 373,82	1 379,82	1 254,51	1 799,68
Makroregion Północno-zachodni	1 377,16	1 387,62	1 262,62	1 716,49
Makroregion Południowo-zachodni	1 423,18	1 443,13	1 249,49	1 703,63
Makroregion Północny	1 391,22	1 392,30	1 278,82	1 900,49
Maroregion Województwo Mazowieckie	1 350,09	1 349,87	1 246,99	1 700,29
2019 = 100				
POLSKA	106,5	106,0	108,2	109,4
POLAND				
Makroregion Centralny	106,7	106,3	108,2	111,2
Makroregion Południowy.....	106,1	105,4	108,0	109,1
Makroregion Wschodni	106,8	106,4	108,4	109,0
Makroregion Północno-zachodni	106,2	105,6	107,9	108,9
Makroregion Południowo-zachodni	105,6	105,1	107,4	108,9
Makroregion Północny	106,7	106,0	108,4	109,3
Makroregion Województwo Mazowieckie	106,8	106,3	108,3	109,5

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Łącznie z wypłatami emerytur i rent osób posiadających prawo także do świadczenia pracowniczego finansowanego z FUS oraz łącznie ze świadczeniami rentowymi inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych finansowanymi z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa 75313. c) Bez wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. d) Łącznie z GBRZ. e) Łącznie ze świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych niewidomych ofiar wojny. f) Łącznie z rentami socjalnymi. g) Łącznie z wypłatami świadczeń rolnych przez MON, MS, MSWiA.

a) See methodological notes, point 5, p.32. b) Including payment retirement and other pensions of people with simultaneous right to employee benefit financed from the SIF and including pension benefits of war and military invalids, repressed persons financed from the separate chapter of the state budget 75313. c) without payments of a one-off cash benefit referred to in the Act of April 2019 on a one-off cash benefit for pensioners in 2019. d) Including GBRZ benefit. e) Including cash benefits for blind civil victims of warfare. f) Including social pensions. g) Including agricultural benefits payments from the MND, the MJ and the MIA.

TABL.35. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO^{a)} Z MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ, MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI I MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
 MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSION FROM THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE, THE MINISTRY OF JUSTICE AND THE MINISTRY OF INTERIOR AND ADMINISTRATION

Wyszczególnienie Specification		MON ^{b)} MND ^{b)}	MS MJ	MSWiA MIA
W zł W PLN				
Emerytura i renta ogółem.....	2020	3 717,97	3 986,27	3 662,76
Retirement and other pension in total				
	2019	3 646,31	3 791,90	3 464,50
W tym emerytura		3 960,75	4 308,34	3 906,80
Of which retirement pension				
Renta z tytułu niezdolności do pracy		3 411,95	3 184,64	3 007,88
Disability pension				
Renta rodzinna		3 141,17	2 891,79	2 775,79
Survivors pension				
2019 = 100				
Emerytura i renta ogółem		102,0	105,1	105,7
Retirement and other pensions in total				
W tym emerytura		102,5	105,0	105,7
Of which retirement pension				
Renta z tytułu niezdolności do pracy		100,3	104,4	104,7
Disability pension				
Renta rodzinna		100,6	104,7	105,3
Survivors pension				

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29, b) łącznie ze świadczeniem jednorazowym i świadczeniem uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

a) See methodological notes, point 5, p. 32, including the one-off benefit and the supplementary benefit for persons incapable of living independently

TABL. 36. ŚWIADCZENIA POZAUBEZPIECZENIOWE Z MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ, Z MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI, Z MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI IN 2020 R.

NON-INSURANCE BENEFITS FROM THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE, FROM THE MINISTRY OF JUSTICE, FROM THE MINISTRY OF INTERIOR AND ADMINISTRATION IN 2020

Wyszczególnienie Specification	MON MND		MS MJ		MSWiA MIA	
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	2019 =100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	2019 =100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	2019 =100
Liczba świadczeń Number of benefits						
Ryczałty energetyczne	61 777	89,2	4 836	87,3	28 850	87,4
Energy-supply allowance for combatants						
Dodatki kombatanckie	17 914	85,3	1 550	85,2	8 257	85,8
Supplements for combatants						
Świadczenia pieniężne dla żołnierzy- górników	383	86,7	179	78,9	1 098	88,3
Cash benefits for soldiers-miners						
Świadczenia pieniężne dla osób deportowanych	9 874	90,3	1 719	91,1	10 753	88,6
Cash benefits for deported persons						
Dodatki kompensacyjne	61 469	89,4	4 638	89,8	27 664	89,8
Compensation supplements						
Kwota wypłat Benefits in total						
Ryczałty energetyczne	10 606 988	89,4	828 939	87,5	4 911 925	87,4
Energy-supply allowance for combatants						
Dodatki kombatanckie	4 092 205	87,2	354 156	88,1	1 871 437	88,2
Supplements for combatants						
Świadczenia pieniężne dla żołnierzy- górników	87 930	92,0	40 869	96,6	249 775	96,0
Cash benefits for soldiers-miners						
Świadczenia pieniężne dla osób deportowanych	1 911 130	93,2	342 728	94,5	2 133 485	91,4
Cash benefits for deported persons						
Dodatki kompensacyjne	2 115 356	92,4	158 989	92,9	941 884	91,1
Compensation supplements						

TABL. 37. ŚWIADCZENIA Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH Z ROZDZIAŁU 75313 WYDATKÓW BUDŻETU PAŃSTWA^{a)} W 2020 R.

BENEFITS FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION FROM 75313 ALLOCATION IN STATE BUDGET^{a)} IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Liczba świadczeń Number of benefits		Kwota wypłat Benefits in total	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2019 = 100	w tys. zł in thousand PLN	2019 = 100
Ryczałty energetyczne	1 758 264	90,0	300 660	88,5
Energy-supply allowance for combatants				
Dodatki kombatanckie	556 632	89,0	126 742	91,9
Supplements for combatants				
Świadczenia pieniężne w wysokości dodatku kombatanckiego	20 816	94,9	14 109	97,6
Cash benefits in the amount equal to the supplement for combatants				
Świadczenia pieniężne dla żołnierzy- górników	41 664	89,7	25 983	91,0
Cash benefits for soldiers-miners				
Świadczenia pieniężne dla osób deportowanych.....	482 388	89,3	93 807	91,8
Cash benefits for deported persons				
Dodatki kompensacyjne	1 595 112	94,7	54 544	94,8
Compensation supplements				

a) Łącznie z wypłatami realizowanymi na mocy umów międzynarodowych.

a) Including payments realized on the basis of international agreements

TABL. 38. ŚWIADCZENIA Z Z KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO Z ROZDZIAŁU 75313 WYDATKÓW BUDŻETU PAŃSTWA W 2020 R.

BENEFITS FROM THE AGRICULTURAL SOCIAL INSURANCE FUND FROM 75313 ALLOCATION IN STATE BUDGET IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Liczba świadczeń Number of benefits		Kwota wypłat Benefits in total	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2019 = 100	w tys. zł in thousand PLN	2019 = 100
Ryczałty energetyczne	501 264	87,7	85 624	87,8
Energy-supply allowance for combatants				
Dodatki kombatanckie	146 592	86,1	33 345	89,0
Supplements for combatants				
Świadczenia pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej	102 948	85,1	21 099	87,5
Cash benefits for deported persons				
Świadczenia pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej.....	40 896	85,7	9 300	93,6
Cash benefits for soldiers of substitute military service				
Świadczenie pieniężne dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych.....	120	100,0	103	103,7
Cash benefits for blind civil victims of warfare				
Dodatki kompensacyjne	426 996	93,6	14 578	92,5
Compensation supplements				

a) Łącznie z wypłatami realizowanymi na mocy umów międzynarodowych.

a) Including payments realized on the basis of international agreements

TABL. 39. EMERYTURY I RENTY BRUTTO^{a)} Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG ZAWODÓW W 2020 R.

GROSS^{a)} RETIREMENT AND OTHER PENSIONS FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM BY OCCUPATION IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Kwota świadczeń brutto w mln zł Gross benefits in million PLN	Przeciętne miesięczne świadczenie brutto w zł Average monthly gross benefit in PLN
Emerytury razem^{b)}	190 427,2	2 544,90
Total retirement pensions ^{b)}		
w tym: okresowe emerytury kapitałowe	1 235,0	230,49
of which annuity retirement pensions		
w tym wypłacone przez ZUS	176 401,7	2 474,54
of which paid of SII		
pracowników kolejowych ^{c)}	2 033,6	2 267,49
railway employees ^{c)}		
górników	11 516,9	4 794,84
miners		
nauczycieli	7 688,5	2 731,04
teachers		
osób prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą	1 370,0	2 058,18
self-employed persons		
kombatantów.....	1,9	1 377,20
combatants		
Renty z tytułu niezdolności do pracy razem^{b)d)}	17 244,2	2 042,02
Disability pensions ^{b)d)}		
w tym wypłacone przez ZUS	16 257,6	1 997,97
of which paid of SII		
pracowników kolejowych ^{c)}	237,2	2 061,77
railway employees ^{c)}		
górników	1 171,1	4 557,81
miners		
nauczycieli	1 130,4	3 318,32
teachers		
osób prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą	513,0	1 535,35
self-employed persons		
inwalidów wojennych, wojskowych, osób represjonowanych	975,0	3 313,60
war and military invalids, repression victims		
Renty rodzinne razem^{c)d)}	34 992,5	2 247,35
Total survivors pensions ^{c)d)}		
w tym wypłacone przez ZUS	32 116,3	2 199,84
of which paid of SII		
pracowników kolejowych ^{c)}	1 279,6	1 980,36
railway employees ^{c)}		
górników	3 570,4	3 419,69
miners		
osób prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą	606,8	1 722,19
self-employed persons		
inwalidów wojennych, wojskowych, osób represjonowanych.....	418,8	2 099,06
war and military invalids, repression victims		

a) Bez emerytur i rent osób posiadających prawo do świadczenia rolnego, bez emerytur pomostowych i nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. b) Łącznie z osobami pobierającymi świadczenia z MON, MS i MSWiA. c) Dotyczy świadczeń przyznanych w ramach „starego” systemu. d) Łącznie z osobami otrzymującymi renty wypadkowe finansowane z FUS, a wypłacane przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetów tych instytucji.

a) Excluding retirement and other pensions of people with simultaneous right to agricultural benefit, also excluding the bridge benefits and teachers' compensation benefits. b) Including persons receiving benefits from the MND, the MJ as well as the MIA. c) Concerns benefits under the old scheme. d) Including persons receiving accident pensions financed from the SIF and paid by the MND, the MIA as well as the MJ with retirement pensions financed from budgets of these entities.

TABL. 40. RELACJA PRZECIĘTNEJ MIESIĘCZNEJ EMERYTURY BRUTTO^{a)} Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH DO PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ^{b)}
RELATION OF MONTHLY AVERAGE GROSS^{a)} RETIREMENT PENSION FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM TO MONTHLY AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY^{b)}

Wyszczególnienie Specification	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przeciętna miesięczna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1 000,07	1 305,75	1 755,19	2 170,64	2 204,96	2 253,57	2 323,21	2 421,17	2 544,90
Monthly average gross retirement pension from non-agricultural social security system in PLN									
Relacja w %.....	63,7	66,6	62,2	63,7	62,3	60,4	58,0	56,4	56,4
Relation in %									

a) Patrz uwagi metodologiczne, pkt. 5, str. 29. b) Do obliczenia przyjęto za podstawę (mianownik) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.

a) See methodological notes, point 5, p. 32. b) For calculating the ratio, the average monthly gross wages and salaries, less contributions to compulsory social security, was adopted as the base (denominator).

TABL.41. ŚREDNIOROCZNE MINIMUM EGZYSTENCJI I MINIMUM SOCJALNE DLA GOSPODARSTW EMERYCKICH W LATACH 2000-2020

YEARLY SUBSISTENCE MINIMUM AND SOCIAL MINIMUM FOR RETIREES' HOUSEHOLDS IN 2000-2020

Rok Year	Minimum socjalne (w zł) Social minimum (in PLN)		Minimum egzystencji (w zł) Subsistence minimum (in PLN)		Przeciętna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (w zł) Average gross retirement pension from non-agricultural social security system (in PLN)	Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym emerytów (w zł) Monthly average disposable income per capita in retirees household (in PLN)
	1-osobowe M+K/2 sole M+W/2	2-osobowe M+K dual M+W	1-osobowe M+K/2 sole M+W/2	2-osobowe M+K dual M+W		
2000	641,20	1053,72	308,00	523,50	1000,07	696,35
2005	780,31	1256,28	382,30	630,80	1305,75	883,80
2006	800,80	1301,80	351,58	591,57	1360,52	943,89
2007	822,18	1341,03	364,66	615,97	1396,88	999,05
2008	871,61	1426,99	389,51	643,23	1523,05	1096,87
2009	907,09	1487,58	421,85	698,02	1651,21	1180,65
2010	943,52	1553,37	447,54	743,83	1755,19	1244,77
2011	984,37	1623,64	474,20	789,08	1844,66	1297,96
2012	1043,09	1720,37	493,96	820,77	1938,09	1371,62
2013	1062,45	1769,24	513,87	855,72	2041,68	1415,23
2014	1070,65	1778,44	515,43	856,32	2117,35	1458,12
2015	1080,20	1792,54	518,00	860,06	2170,64	1509,50
2016	1094,92	1817,78	527,30	879,10	2204,96	1568,96
2017	1124,47	1864,73	544,03	906,82	2253,57	1630,12
2018	1151,97	1909,90	560,01	934,83	2323,21	1732,95
2019	1194,75	1989,83	585,04	993,22	2421,17	1863,61
2020	1246,49	2081,34	609,65	1036,86	2544,90	1940,87

Uwaga. Począwszy od 2006 r. zmodyfikowano minimum socjalne i minimum egzystencji.

Note. From 2006 modified social minimum and modified subsistence minimum.

CZĘŚĆ III. GOSPODARSTWA DOMOWE EMERYTÓW I RENCISTÓW
PART III. RETIREES' AND PENSIONERS' HOUSEHOLDS

TABL.42. PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW W 2020 R.
 MONTHLY AVERAGE INCOME PER CAPITA IN RETIREES' AND PENSIONERS'
 HOUSEHOLDS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	W zł na osobę		In PLN per capita	
DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY	1 919,21	1 894,38	1 940,87	1 522,09
AVAILABLE INCOME				
w tym dochód do dyspozycji..... of which disposable income	1 874,24	1 826,15	1 871,02	1 466,72
	W % (2019 = 100) – nominalnie		In % (2019 = 100) – nominal	
DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY	105,5	104,1	104,1	101,6
AVAILABLE INCOME				
w tym dochód do dyspozycji	106,0	104,6	104,6	102,1
of which disposable income				
	W % (2019 = 100) – realnie		In % (2019 = 100) – real	
DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY	102,0	100,2	100,2	97,4
AVAILABLE INCOME				
w tym dochód do dyspozycji	102,5	100,7	100,7	97,9
of which disposable income				
	W % dochodu rozporządzalnego In % of available income			
Dochód z pracy najemnej	53,0	8,4	8,6	6,4
Income from hired work				
Dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.....	3,3	0,0	0,0	0,2
Income from a private farm in agriculture				
Dochód z pracy na własny rachunek	9,1	1,0	1,0	0,7
Income from self-employment				
Dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych.....	32,2	88,3	88,2	88,7
Income from social security benefits and other social benefits				
w tym z: of which from:				
emerytur	20,5	77,5	84,5	5,8
retirement pensions				
rent z tytułu niezdolności do pracy.....	1,4	3,3	1,1	26,4
disability pensions				
świadczeń wychowawczych.....	6,1	1,1	0,9	3,2
child-rising benefits				
Pozostały dochód	2,0	2,0	1,8	3,8
Other incomes				
w tym dary od osób prywatnych	1,7	1,7	1,5	3,5
of which donations from private persons				

**TABL.43. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH
DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW W 2020 R.**

MONTHLY AVERAGE EXPENDITURES PER CAPITA IN RETIREES' AND PENSIONERS'
HOUSEHOLDS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
WYDATKI OGÓŁEM ^{a)}	1209,58	1320,82	1335,94	1199,67
EXPENDITURES IN TOTAL ^{a)}				
	W zł na osobę		In PLN per capita	
	W % wydatków		In % of expenditures	
Towary i usługi konsumpcyjne	96,3	94,8	94,8	95,4
Consumer goods and services				
w tym: of which:				
żywność i napoje bezalkoholowe	27,7	30,2	30,1	31,3
food and non-alcoholic beverages				
napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, narkotyki	2,9	2,9	2,9	3,2
alcoholic beverages, tobacco and narcotics				
odzież i obuwie.....	4,1	2,3	2,3	2,1
clothing and footwear				
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	18,8	22,2	22,1	23,1
housing, water, electricity, gas and other fuels				
w tym nośniki energii ^{b)}	10,3	13,5	13,4	14,1
of which electricity, gas and other fuels ^{b)}				
wyposażenie mieszkania i prowadzenie				
gospodarstwa domowego.....	5,7	4,9	5,0	4,4
furnishing, household equipment and				
routine maintenance of the house				
zdrowie	5,3	8,5	8,5	8,7
health				
w tym: of which:				
wyroby medyczno-farmaceutyczne,				
urządzenia i sprzęt medyczny	3,8	6,9	6,9	7,1
medical products, appliances and equipment				
usługi ambulatoryjne i inne usługi				
związane ze zdrowiem	1,3	1,3	1,3	1,3
out-patient services				
transport	8,8	5,6	5,7	4,1
transport				
łączność ^{c)}	4,9	4,6	4,6	4,7
communication ^{c)}				
rekreacja i kultura ^{d)}	5,7	4,5	4,5	4,6
recreation and culture ^{d)}				
edukacja	1,0	0,1	0,1	0,2
education				
restauracje i hotele.....	3,8	2,5	2,4	3,1
restaurants and hotels				
pozostałe towary i usługi ^{a)}	6,1	5,7	5,7	5,2
miscellaneous goods and services				
w tym higiena osobista	3,3	2,6	2,6	2,6
of which personal care				
Wydatki pozostałe	3,7	5,2	5,2	4,6
Other expenditures				
w tym dary przekazane innym gospodarstwom				
domowym	2,1	3,0	3,1	2,3
of which gifts donated to other households				

a) Łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. b) Energia (elektryczna, ciepła, gaz, opał). c) Łącznie z wydatkami na usługi internetowe. d) Bez wydatków na usługi internetowe.

a) Including expenditures on life insurance. b) Energy (electricity, heat energy, gas, liquid and solid fuels). c) Including expenditures on Internet services. d) Excluding expenditures on Internet services.

**TABL.44. DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYDATKÓW NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW NA TLE OGÓŁU
GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2020 R. (2019=100)**

DYNAMICS OF MONTHLY AVERAGE EXPENDITURES PER CAPITA IN RETIREES' AND
PENSIONERS' HOUSEHOLDS IN 2020 (2019=100) IN RELATION TO TOTAL HOUSEHOLDS
EXPENDITURE

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
WYDATKI OGÓŁEM – nominalne^{a)}	96,6	98,1	98,0	98,2
EXPENDITURES IN TOTAL – nominal ^{a)}				
Towary i usługi konsumpcyjne.....	97,0	98,4	98,3	98,6
Consumer goods and services				
w tym: of which				
żywność i napoje bezalkoholowe	106,5	104,4	104,6	102,1
food and non-alcoholic beverages				
napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, narkotyki	109,6	110,6	111,0	107,9
alcoholic beverages, tobacco and narcotics				
odzież i obuwie	82,7	76,4	76,5	73,8
clothing and footwear				
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	101,1	102,1	102,2	100,2
housing, water, electricity, gas and other fuels				
w tym nośniki energii ^{b)}	101,2	101,2	101,3	100,2
of which electricity, gas and other fuels ^{b)}				
wyposażenie mieszkania i prowadzenie				
gospodarstwa domowego	98,0	94,1	94,9	85,6
furnishing, household equipment and routine				
maintenance of the house				
zdrowie	99,6	102,6	102,0	107,0
health				
w tym: of which:				
wyroby medyczno-farmaceutyczne,				
urządzenia i sprzęt medyczny	103,5	107,3	107,4	106,5
medical products, appliances and				
equipment				
usługi ambulatoryjne i inne usługi				
związane ze zdrowiem	95,0	95,2	93,8	107,0
out-patient services				
transport	87,8	84,6	83,4	95,1
transport				
łączność ^{c)} communication ^{c)}	107,7	108,2	108,7	103,6
communication				
rekreacja i kultura ^{d)}	84,2	84,0	82,0	103,0
recreation and culture ^{d)}				
edukacja	65,3	65,0	61,2	93,1
education				
restauracje i hotele	75,7	70,8	70,2	75,6
restaurants and hotels				
pozostałe towary i usługi ^{a)}	95,9	99,0	100,0	89,1
miscellaneous goods and services				
w tym higiena osobista	98,6	99,7	100,3	94,4
of which personal care				
Wydatki pozostałe	89,1	92,9	93,0	90,0
Other expenditures				
w tym dary przekazane innym				
gospodarstwom domowym	81,3	85,3	85,5	79,8
of which gifts donated to other households				
WYDATKI OGÓŁEM – realnie	93,5	94,4	94,3	94,1
EXPENSES IN TOTAL – real				
w tym: of which:				
Towary i usługi konsumpcyjne	93,8	94,7	94,6	94,5
Consumer goods and services				

a) Łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. b) Energia (elektryczna, ciepła, gaz, opał). c) Łącznie z wydatkami na usługi internetowe. d) Bez wydatków na usługi internetowe.

a) Including expenditures on life insurance. b) Energy (electricity, heat energy, gas, liquid and solid fuels). c) Including expenditures on Internet services. d) Excluding expenditures on Internet services.

TABL.45. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE^{a)} NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW W 2020 R.

MONTHLY AVERAGE CONSUMPTION^{a)} OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN RETIREES' AND PENSIONERS' HOUSEHOLDS IN 2020

Artykuły żywnościowe Foodstuffs	Jednostka miary Unit of measurement	Gospodarstwa domowe Households			
		ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
Pieczywo ^{b)} Bread ^{b)}	kg	2,75	3,53	3,53	3,57
Makaron i produkty makaronowe.....	kg	0,42	0,48	0,48	0,49
Pasta and pasta products					
Mąka ^{c)} Flour ^{c)}	kg	0,70	0,92	0,93	0,84
Mięso ^{d)} Meat ^{d)}	kg	5,09	6,73	6,74	6,68
w tym: of which:					
mięso surowe ^{d)} raw meat ^{d)}	kg	2,90	3,86	3,86	3,81
w tym drób	kg	1,55	2,03	2,02	2,09
of which poultry					
wędliny i inne przetwory mięsne ^{e)}	kg	1,96	2,48	2,48	2,50
processed meat and other meat preparations ^{e)}					
Ryby i owoce morza ^{f)} Fish and seafood ^{f)} ...	kg	0,27	0,40	0,41	0,34
Mleko ^{g)} Milk ^{g)}	l	3,06	3,50	3,48	3,63
Sery i twarogi ^{h)} Cheese and curd ^{h)}	kg	0,95	1,12	1,14	1,03
Śmietana	l	0,36	0,50	0,51	0,46
Cream					
Jaja	szt	11,04	14,43	14,51	13,84
Eggs					
Oleje i tłuszcze ⁱ⁾ Oil and fats ⁱ⁾	kg	1,08	1,48	1,49	1,47
tłuszcze zwierzęce.....	kg	0,39	0,59	0,60	0,52
animal fats					
w tym masło	kg	0,32	0,45	0,46	0,38
of which butter					
tłuszcze roślinne	kg	0,69	0,89	0,89	0,95
vegetable fats					
Owoce	kg	3,86	5,01	5,07	4,52
Fruits					
Warzywa	kg	7,72	10,18	10,24	9,67
Vegetables					
w tym ziemniaki.....	kg	2,68	3,66	3,68	3,55
of which potatoes					
Cukier	kg	0,84	1,14	1,13	1,15
Sugar					
Kawa, herbata i kakao.....	kg	0,25	0,34	0,34	0,32
Coffee, tea and cocoa					
Wody mineralne i źródlane	l	5,83	6,22	6,26	5,94
Mineral and spring waters					
Soki owocowe i warzywne	l	1,11	0,89	0,89	0,94
Fruit and vegetable juices					

a) Bez spożycia w placówkach gastronomicznych. b) Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i pieczywa cukierniczego. c) Bez mąki ziemniaczanej. d) Łącznie z boczkiem surowym. e) Bez przetworów podrobowych. f) Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. g) Bez zagęszczonego i w proszku. h) Bez słodkich serków (np. waniliowy, danio). i) Bez boczku surowego.

a) Excluding consumption in restaurants or pubs. b) Excluding crispbread, toasted bread and confectionery. c) Excluding potatoes flour. d) Including raw bacon. e) Excluding offal preparations. f) Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. g) Excluding condensed and powdered milk. h) Excluding sweet cottage cheese. i) Excluding raw bacon.

**TABL.46. WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW
W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^{a)} W 2020 R.**

EQUIPMENT WITH SELECTED DURABLE GOODS^{a)} IN RETIREES' AND PENSIONERS'
HOUSEHOLDS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	w % gospodarstw wyposażonych w dane dobro in % of households equipped in particular durable			
Odbiornik telewizyjny	95,6	98,2	98,2	97,8
Television set				
Urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej	62,5	60,5	61,1	55,8
Satellite or cable television equipment				
Zestaw kina domowego.....	10,7	3,5	3,6	2,3
Home theater system				
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku.....	62,5	68,2	69,0	61,9
Radio, radio tape recorder, stereo music system, radio with compact disc player				
Komputer osobisty	76,6	47,7	49,0	38,0
Personal computer				
Urządzenie z dostępem do Internetu.....	85,1	62,0	62,6	56,8
Device with access to the Internet				
Konsola do gier.....	13,8	2,0	1,8	3,5
Game console				
Drukarka (w tym wielofunkcyjna).....	38,4	15,0	15,5	11,1
Printer				
Telefon komórkowy	98,1	95,1	95,4	93,0
Mobile phone				
Pralka automatyczna	95,1	94,8	95,2	92,2
Automatic washing machine				
Kuchenka mikrofalowa.....	64,6	51,4	51,6	49,4
Microwave oven				
Zmywarka do naczyń	45,7	25,5	26,3	19,4
Dishwasher				
Rower (bez dziecięcego)	61,0	45,3	45,3	45,2
Bicycle (excluding children's)				
Motocykl, skuter, motorower.....	4,2	1,8	1,7	2,5
Motorcycle, scooter				
Samochód osobowy	71,4	44,8	46,8	28,7
Passenger car				

a) Opracowano wg stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

a) Compiled on the basis of data at the end of particular quarters.

**TABL.47. WYPOSAZENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW
W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^{a)} W 2020 R. W PORÓWNANIU
DO 2019 R. (2019 R. = 100)**

EQUIPMENT WITH SELECTED DURABLE GOODS^{a)} IN RETIREES' AND PENSIONERS'
HOUSEHOLDS IN 2020 COMPARED WITH 2019 (2019=100)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
Odbiornik telewizyjny	99,7	99,9	99,7	100,4
Television set				
Urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej	99,8	105,4	105,0	107,1
Satellite or cable television equipment				
Zestaw kina domowego.....	89,2	71,4	67,9	95,8
Home theater system				
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku.....	97,8	98,6	98,9	94,8
Radio, radio tape recorder, stereo music system, radio with compact disc player				
Komputer osobisty	105,2	111,2	110,6	111,8
Personal computer				
Urządzenie z dostępem do Internetu.....	106,1	118,8	116,8	130,3
Device with access to the Internet				
Konsola do gier.....	95,8	83,3	81,8	85,4
Game console				
Drukarka (w tym wielofunkcyjna).....	117,1	111,1	108,4	123,3
Printer				
Telefon komórkowy	101,0	102,8	102,6	103,9
Mobile phone				
Pralka automatyczna	100,3	101,2	101,2	101,7
Automatic washing machine				
Kuchenka mikrofalowa.....	102,9	104,5	104,0	106,5
Microwave oven				
Zmywarka do naczyń	114,0	120,9	119,5	126,0
Dishwasher				
Rower (bez dziecięcego)	99,3	95,8	94,8	102,5
Bicycle (excluding children's)				
Motocykl, skuter, motorower.....	75,0	66,7	65,4	75,8
Motorcycle, scooter				
Samochód osobowy	105,3	102,3	100,0	116,7
Passenger car				

a) Opracowano wg stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

a) Compiled on the basis of data at the end of particular quarters.

**TABL.48. TRUDNOŚCI GOSPODARSTW DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW
W ZASPOKAJANIU POTRZEB W 2020 R.**

DIFFICULTIES IN SATISFYING RETIREES' AND PENSIONERS' NEEDS IN THEIR
HOUSEHOLDS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	% gospodarstw deklarujących brak możliwości realizacji danej potrzeby % of households declaring no possibility to satisfy			
Tygodniowy wypoczynek rodziny raz w roku	30,8	43,9	41,5	60,5
One week annual holiday				
Jedzenie mięsa lub ryb co drugi dzień	4,7	7,3	6,3	14,4
Meal with meat or fish every second day				
Ogrzewanie mieszkania odpowiednio do potrzeb.....	4,2	6,2	5,5	10,9
Keeping home adequately warm				
Wymiana zużytych mebli	37,6	53,3	51,9	62,6
Replacing worn out furniture				

Źródło: badanie EU-SILC

Source: data of the EU-SILC survey

**TABL.49. MIESZKANIA UŻYTKOWANE PRZEZ GOSPODARSTWA DOMOWE EMERYTÓW
I RENCISTÓW W 2020 R.**

DWELLINGS OCCUPIED BY RETIREES' AND PENSIONERS' HOUSEHOLDS IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
Przeciętna powierzchnia użytkowa zajmowana przez gospodarstwo domowe w m2.....	81,9	72,1	72,9	66,2
Average usable floor space occupied by household in sq.m.				
Przeciętna liczba pokoi użytkowanych przez gospodarstwo domowe.....	3,2	2,9	2,9	2,6
Average number of rooms occupied by household				
Przeciętna powierzchnia użytkowa zajmowana przez gospodarstwo domowe na 1 osobę w m2.....	29,2	40,3	40,3	40,3
Average usable floor space occupied by 1 person in household in sq.m.				
Przeciętna liczba osób na 1 pokój	0,9	0,6	0,6	0,6
Average number of persons per 1 room				

TABL.50. WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ EMERYTÓW I RENCISTÓW W URZĄDZENIA I INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE W 2020 R.

EQUIPMENT OF DWELLINGS OF RETIREES' AND PENSIONERS' HOUSEHOLDS IN TECHNICAL AND SANITARY INSTALLATIONS IN 2020

Wyposażenie mieszkań w: Dwellings equipped with:	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
		W %	In %	
Wodociąg.....	99,9	99,7	99,8	99,4
Water supply				
w tym z sieci.....	95,5	95,8	96,0	94,6
of which from a network				
Ustęp splukiwany.....	98,9	98,2	98,4	96,8
Flushing toilet				
Łazienkę	98,7	98,0	98,2	96,0
Bathroom				
Ciepłą wodę bieżącą.....	99,2	98,6	98,8	97,5
Hot running water				
w tym z sieci	33,3	34,6	35,3	29,4
of which from a network				
Gaz	87,6	92,5	92,8	90,5
Gas				
w tym z sieci.....	54,3	60,5	61,9	50,3
of which from a network				
Centralne ogrzewanie.....	87,2	86,1	86,6	82,4
Central heating				
Piece	12,7	13,8	13,3	17,4
Stoves				

Źródło: badanie budżetów gospodarstw domowych
Source: data of the households budgets survey

TABL.51. STAN MIESZKAŃ ZAJMOWANYCH PRZEZ GOSPODARSTWA DOMOWE EMERYTÓW I RENCISTÓW W 2020 R.

CONDITIONS OF DWELLINGS OF RETIREES' AND PENSIONERS' HOUSEHOLDS IN 2020

Użytkowane mieszkanie Dwelling	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	% odpowiedzi tak		% of „yes” answers	
Ma przeciekający dach, zawilgocone ściany, podłogi, fundamenty, butwiejące okna i podłogi.....	6,3	7,1	6,5	11,2
It has a leaky roof, humid wells and floors, foundation, rotting windows and floors				
Jest wystarczająco ciepłe w zimie	87,9	86,2	86,6	83,8
It is warm enough during wintertime				
Jest wystarczająco chłodne w lecie	83,5	82,8	83,0	81,5
It is cold enough during summertime				

Źródło: badanie EU-SILC

Source: data of the EU-SILC survey

TABL.52. SUBIEKTYWNA OCENA SYTUACJI MATERIALNEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW W 2020 R.

SUBJECTIVE EVALUATION OF MATERIAL SITUATION OF RETIREES' AND PENSIONERS' HOUSEHOLDS IN 2020

Sytuacja materialna jest Material situation is	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	% gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację % households assessing their situation			
Dobra.....	25,2	16,6	17,6	8,9
Good				
Raczej dobra	26,4	21,7	22,6	14,6
Rather good				
Przeciętna	42,6	52,5	51,7	58,9
Average				
Raczej zła	4,7	7,7	6,7	14,7
Rather bad				
Zła.....	1,1	1,5	1,4	2,9
Bad				

Źródło: badanie budżetów gospodarstw domowych
Source: data of the households budgets survey

TABL.53. SUBIEKTYWNA OCENA STANU ZDROWIA EMERYTÓW I RENCISTÓW W 2020 R.
SUBJECTIVE OPINION ABOUT HEALTH OF RETIREES' AND PENSIONERS' IN 2020

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe Households			
	ogółem in total	emerytów i rencistów razem of retirees and pensioners in total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	%			
Bardzo dobre.....	15,4	4,6	4,8	3,0*
Very good				
Dobre	47,9	29,1	30,1	21,3
Good				
Takie sobie, ani dobre, ani złe	26,4	43,8	44,0	42,8
Nor good, nor bad				
Złe	8,6	18,0	17,1	24,9
Bad				
Bardzo złe	1,7	4,5	4,1	8,0
Very bad				

Znak (*) - zjawisko istniało, w wielkości większej lub równej 20 przypadków z próby, ale mniejszej niż 50.
Symbol (*)- magnitude not zero, but more or equal 20 cases in a sample and less than 50.

Źródło: badanie EU-SILC
Source: data of the EU-SILC survey